

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 15.10.2002
COM(2002) 557 τελικό

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΣΥΝΟΧΗΣ (2001)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	5
ΠΕΡΙΛΗΨΗ	6
1. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ	8
1.1. Σύγκλιση και οικονομική ανάπτυξη στις δικαιούχους χώρες του Ταμείου Συνοχής	8
1.1.1 Ελλάδα	8
1.1.2 Ισπανία	9
1.1.3 Ιρλανδία	9
1.1.4 Πορτογαλία	10
1.2. Προϋποθέσεις χρηματοδότησης	11
2. ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΘΕΪΣΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	12
2.1. Συντονισμός με τις λοιπές κοινοτικές πολιτικές	12
2.1.1. Δημόσιες συμβάσεις	12
2.1.2. Ανταγωνισμός	12
2.1.3. Περιβάλλον	12
2.1.4. Μεταφορές	14
2.2. Συντονισμός με τα Διαρθρωτικά Ταμεία: τα στρατηγικά πλαίσια αναφοράς (ΣΠΑ)	15
2.2.1. Περιβάλλον	15
2.2.2. Μεταφορές	17
2.3. ο προϋπολογισμός και η χρησιμοποίησή του, πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων και πληρωμών	20
2.3.1. Οι διαθέσιμοι πόροι του προϋπολογισμού	20
2.3.2. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού	21
2.3.3. Εκτέλεση του προϋπολογισμού για την προηγούμενη περίοδο (1993-1999)	22
3. ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΓΡΙΘΗΚΑΝ	24
3.1. συνδρομή του ταμείου ανα δικαιούχο κράτος μέλος	24
3.1.1. Ελλάδα	24
3.1.1.1 Περιβάλλον	24
3.1.1.2 Μεταφορές	26
3.1.2. Ισπανία (συμπεριλαμβανομένων των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών)	27
3.1.2.1 Περιβάλλον	27

3.1.2.2	Μεταφορές	31
3.1.3.	Ιρλανδία	33
3.1.3.1.	Περιβάλλον	34
3.1.3.2.	Μεταφορές	34
3.1.4.	Πορτογαλία	35
3.1.4.1.	Περιβάλλον	35
3.1.4.2.	Μεταφορές	37
3.2.	τεχνική βοήθεια και εκπονηση μελετών	38
3.2.1	Γενική πολιτική του Ταμείου	38
3.2.2.	Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής	38
4.	ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΥΠΙΕΣ	39
4.1.	Παρακολούθηση: συνεδριάσεις επιτροπών και αποστολές	39
4.1.1.	Ελλάδα	39
4.1.1.1	Επιτροπές παρακολούθησης	39
4.1.1.2.	Αποστολές παρακολούθησης	39
4.1.2.	Ισπανία	39
4.1.2.1.	Επιτροπές παρακολούθησης	39
4.1.2.2.	Αποστολές παρακολούθησης	40
4.1.3.	Ιρλανδία	40
4.1.3.1.	Επιτροπές παρακολούθησης	40
4.1.3.2.	Αποστολές παρακολούθησης	41
4.1.4.	Πορτογαλία	41
4.1.4.1.	Επιτροπές παρακολούθησης	41
4.1.4.2.	Αποστολές παρακολούθησης	41
4.2.	Αποστολές ελέγχου και συμπεράσματα	42
4.2.1.	Ελλάδα	42
4.2.2.	Ισπανία	42
4.2.3.	Ιρλανδία	42
4.2.4.	Πορτογαλία	43
4.2.5.	Συμπεράσματα	43
4.3.	Παρατυπίες και αναστολή της συνδρομής	43

5.	ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	45
5.1.	Γενικά	45
5.2.	Εξέταση και εκ των προτέρων εκτίμηση των έργων	45
5.3.	Συνεργασία με την ΕΤΕ κατά την εξέταση των έργων	45
5.4.	Οικονομική και κοινωνική επίπτωση του Ταμείου στα κράτη μέλη και στην οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της επίπτωσης στην απασχόληση	46
5.5.	Πρόγραμμα εκ των υστέρων αξιολόγησης	46
5.5.1.	Περιβάλλον	46
5.5.2.	Μεταφορές	47
6.	ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ	48
6.1.	Υποβολή της ετήσιας έκθεσης 2000	48
6.1.1.	Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο	48
6.2.	Ενημέρωση των κρατών μελών	48
6.3.	Άλλες εκδηλώσεις	48
6.3.1.	Ενημέρωση των κοινωνικών εταίρων	48
6.4.	Μέτρα της Επιτροπής στον τομέα της δημοσιότητας και της πληροφόρησης	48
	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι	50

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα ετήσια έκθεση αφορά τις δραστηριότητες του Ταμείου Συνοχής κατά το ημερολογιακό έτος 2001.

Πρόκειται για την ετήσια έκθεση δραστηριότητας για το δεύτερο έτος της περιόδου προγραμματισμού 2000-2006.

Η μορφή της έκθεσης ακολουθεί τις απαιτήσεις του κανονισμού για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής. Έχει υποστεί ορισμένες προσαρμογές, ούτως ώστε να ληφθούν υπόψη οι παρατηρήσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών.

Ελπίζεται ότι θα αποτελέσει χρήσιμο έργο αναφοράς για όλους όσους ενδιαφέρονται για την προώθηση και τη διεύρυνση της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής στην Ένωση.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οικονομικό περιβάλλον και προϋποθέσεις χρηματοδότησης

Τα περισσότερα από τα κράτη μέλη που είναι δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής συνέχισαν να πληρούν τα μακροοικονομικά κριτήρια. Η κατάσταση άλλαξε μόνο για την Πορτογαλία:

Στις 25 Ιουλίου 2002, οι πορτογαλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι το δημόσιο έλλειμμα ανήλθε το 2001 στο 4,1% του ΑΕγχΠ, ήτοι ποσοστό σαφώς υψηλότερο από την τιμή αναφοράς του 3%. Μετά από αυτή την εξαγγελία, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία λόγω υπερβολικού ελλείμματος την οποία προβλέπει το ψήφισμα του Συμβουλίου για το Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης.

Δεν ετέθη ανάλογο πρόβλημα για τις λοιπές χώρες δικαιούχους του Ταμείου Συνοχής.

Εκτέλεση του προϋπολογισμού

Το οριστικό ποσό, μετά την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, των πόρων του Ταμείου Συνοχής για το 2001 ανέρχεται σε 2.715 εκατομμύρια ευρώ.

Οι αναλήψεις των υποχρεώσεων και οι πληρωμές πραγματοποιήθηκαν ως εξής:

Ανακεφαλαιωτικός πίνακας της εκτέλεσης των πιστώσεων 2001 του ΤΣ (σε €)

Πιστώσεις αναλήψεων υποχρεώσεων

Προϋπολογισμός 2001
Μεταφερθείσες πιστώσεις του 2000 (μη
Ανασύστατες πιστώσεις (αποδεδειγμένες)
Απόδοσεις προκαταβολών (επιστροφές)
Σύνολο

Αρχικές	Μετακινήσεις	Τελικά κονδύλια	Εκτέλεση	Ακυρώσεις	Μεταφορές
2.715.000.000	0	2.715.000.000	2.711.685.504	0	3.314.496
413.546.759	0	413.546.759	413.546.759	0	0
0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0
3.128.546.759	0	3.128.546.759	3.125.232.263	0	3.314.496

Πιστώσεις πληρωμών

Προϋπολογισμός
Μεταφερθείσες πιστώσεις του 2000 (μη
Ανασύστατες πιστώσεις (αποδεδειγμένες)
Απόδοσεις προκαταβολών (επιστροφές)
Σύνολο

Αρχικές	Μετακινήσεις	Τελικά κονδύλια	Εκτέλεση	Ακυρώσεις	Μεταφορές
2.860.000.000	0	2.860.000.000	1.983.398.232	876.601.768	0
300.000.000	0	300.000.000	0	300.000.000	0
0	0	0	0	0	0
3.160.000.000	0	3.160.000.000	1.983.398.232	1.176.601.768	0

Συντονισμός με τα Διαρθρωτικά Ταμεία : τα στρατηγικά πλαίσια αναφοράς (ΣΠΑ)

Μεταφορές

Ο τομέας των μεταφορών αντιπροσωπεύει το 48,5% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του Ταμείου Συνοχής για το 2001. Όπως και στο παρελθόν, η Επιτροπή επέμεινε να επικεντρωθεί η δραστηριότητα του Ταμείου στον τομέα των σιδηροδρόμων.

Περιβάλλον

Ο τομέας του περιβάλλοντος αντιπροσωπεύει το 51,5% των συνολικών αναλήψεων υποχρεώσεων του Ταμείου Συνοχής για το 2001. Οι προτεραιότητες στον τομέα αυτόν εξακολουθούν να είναι η υδροδότηση με πόσιμο νερό, η επεξεργασία των λυμάτων και η επεξεργασία των στερεών αποβλήτων.

Πληροφόρηση και δημοσιότητα

Στις 24 Οκτωβρίου 2001, πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες ενημερωτική συνάντηση με τα 15 κράτη μέλη. Κατά τη συνάντηση αυτή, η Επιτροπή παρουσίασε το σχέδιο κανονισμού για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και τη διαδικασία εφαρμογής των δημοσιονομικών διορθώσεων σχετικά με τη συνδρομή που χορηγείται από το Ταμείο Συνοχής, καθώς και την ετήσια έκθεση του Ταμείου Συνοχής για το 2000.

Αξιολόγηση

Το 1998 εγκαινιάστηκε πρόγραμμα εκ των υστέρων αξιολόγησης διάρκειας τριών ετών. Συνολικά, αξιολογήθηκαν εκατόν είκοσι έργα, εξήντα σε κάθε έναν από τους δύο τομείς, περιβάλλοντος και μεταφορών. Η υλοποίηση των έργων στον τομέα του περιβάλλοντος δεν προκάλεσε σοβαρές δυσχέρειες και τα έργα επέτυχαν τους στόχους τους. Αντιθέτως, η εκτέλεση των έργων στον τομέα των μεταφορών προσέκρουσε σε πολυάριθμες δυσχέρειες που προκάλεσαν υπερβάσεις κόστους και επιμήκυνση των προθεσμιών.

Παρατυπίες και αναστολή της συνδρομής

Δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) της Επιτροπής αριθ. 1831/94¹ της Επιτροπής για τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στα πλαίσια της χρηματοδότησης του Ταμείου Συνοχής, καθώς και την οργάνωση ενός συστήματος πληροφόρησης στον τομέα αυτό, τα κράτη μέλη δικαιούχοι του Ταμείου υποχρεούνται να κοινοποιούν στην Επιτροπή τις περιπτώσεις παρατυπιών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο μιας πρώτης διοικητικής ή δικαστικής διαπιστωτικής πράξης.

Το 2001, ένα κράτος μέλος δικαιούχος, και συγκεκριμένα η Ελλάδα, διαβίβασε στην Επιτροπή τέσσερις περιπτώσεις παρατυπιών που αφορούσαν συνολικά ποσό 2.429.040 ευρώ. Στο πλαίσιο των κοινοποιήσεων αυτών, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι οι εθνικές αρχές έλαβαν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Πράγματι, για τρεις από τις περιπτώσεις αυτές έχουν κινηθεί οι διαδικασίες ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ενώ για την 4^η, επιβλήθηκε στον ανάδοχο του έργου να διορθώσει τα ελαττώματά του, πράγμα το οποίο έγινε ήδη. Τα άλλα τρία κράτη μέλη δικαιούχοι του Ταμείου ενημέρωσαν την Επιτροπή, στο πλαίσιο του προαναφερθέντος κανονισμού, ότι δεν είχαν επισημάνει παρατυπίες κατά τη διάρκεια του συγκεκριμένου έτους.

¹ ΕΕ αριθ. 191 της 29.07.94

1. ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

1.1. Σύγκλιση και οικονομική ανάπτυξη στις δικαιούχους χώρες του Ταμείου Συνοχής

1.1.1 Ελλάδα

Μετά την απόφαση του Συμβουλίου της 19^{ης} Ιουνίου 2000, η Ελλάδα εισήλθε στη ζώνη του ευρώ από την 1^η Ιανουαρίου 2001². Το 2001, η οικονομική πολιτική στην Ελλάδα ακολούθησε τις κατευθυντήριες γραμμές του πρώτου προγράμματος σταθερότητας, το οποίο είχε υποβληθεί το Δεκέμβριο 2000 στο πλαίσιο των απαιτήσεων του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης. Στόχος του πρώτου προγράμματος σταθερότητας ήταν να επιβεβαιώσει το σταθεροποιητικό χαρακτήρα της μακροοικονομικής πολιτικής βελτιώνοντας παράλληλα τη λειτουργία των αγορών μέσω διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων. Το Συμβούλιο εξέδωσε γνωμοδότηση για το πρόγραμμα στις 12 Φεβρουαρίου 2001³.

Το 2001, παρά τη σημαντική βελτίωση της δημοσιονομικής θέσης της γενικής κυβέρνησης σε σύγκριση με το 2000, ο δημοσιονομικός στόχος του προγράμματος σταθερότητας 2000 δεν επιτεύχθηκε. Το έλλειμμα της κυβέρνησης μειώθηκε από 0,8% του ΑΕγχΠ το 2000 σε 0,4% του ΑΕγχΠ το 2001, ή μετατράπηκε σε μικρό πλεόνασμα 0,1% του ΑΕγχΠ αν συνυπολογιστούν τα έσοδα από τις απαιτήσεις UMTS. Το πρόγραμμα σταθερότητας προέβλεπε για το 2001 πλεόνασμα 0,5% του ΑΕγχΠ. Η μη επίτευξη του δημοσιονομικού στόχου οφείλεται στη μείωση των εσόδων του προϋπολογισμού, και ιδίως των φορολογικών εσόδων, λόγω του ότι η αύξηση του πραγματικού ΑΕγχΠ ήταν πιο αργή από το αναμενόμενο, καθώς και σε υπέρβαση των τρεχουσών πρωτογενών δαπανών, η οποία αντισταθμίστηκε εν μέρει από σημαντική αύξηση των μη φορολογικών εσόδων, και ιδίως των μη εγγεγραμμένων στον προϋπολογισμό εσόδων από την πώληση αδειών κινητής τηλεφωνίας (UMTS) τα οποία ανήλθαν περίπου σε 0,5% του ΑΕγχΠ. Το πρωτογενές πλεόνασμα έφθασε το 6,3% του ΑΕγχΠ. Ο λόγος χρέος/ΑΕγχΠ μειώθηκε περαιτέρω στο 99,7% του ΑΕγχΠ το 2001, από 102,8% του ΑΕγχΠ το 2000.

Το Δεκέμβριο 2001, η Ελλάδα υπέβαλε την πρώτη ενημέρωση του προγράμματος σταθερότητας που καλύπτει την περίοδο 2001-2004. Το πρόγραμμα αξιολογήθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Φεβρουαρίου 2002⁴. Το ενημερωμένο πρόγραμμα σταθερότητας, το οποίο βασίζεται στα δημοσιονομικά αποτελέσματα του 2001 και σε ένα σενάριο αύξησης του πραγματικού ΑΕγχΠ με αργότερο ρυθμό από ό,τι εκτιμάτο στο αρχικό πρόγραμμα, προβλέπει ότι το πλεόνασμα γενικής κυβέρνησης πρόκειται να αυξηθεί κατά την υπόψη περίοδο, αλλά με πιο αργό ρυθμό, και ότι θα φθάσει το 0,8% του ΑΕγχΠ το 2002 και το 1,0% του ΑΕγχΠ το 2003. Ο λόγος του χρέους γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί περαιτέρω το 2002 σε 97,3% του ΑΕγχΠ. Η δημοσιονομική στρατηγική του ελληνικού προγράμματος σταθερότητας συνίσταται στη διατήρηση υψηλών πρωτογενών πλεονασμάτων υποστηριζόμενων από σημαντική μείωση των πληρωμών για τόκους λόγω των χαμηλότερων επιτοκίων και της μείωσης του ποσοστού του χρέους.

² ΕΕ L 167, 7.7.2000.

³ ΕΕ C 77,9.3.2001.

⁴ ΕΕ C 51, 26.2.2002.

1.1.2. Ισπανία

Το 2001, οι κύριες κατευθυντήριες γραμμές οικονομικής πολιτικής τις οποίες εφαρμόζει η Ισπανία περιγράφονται στην ενημέρωση του προγράμματος σταθερότητας 2001-2004. Το πρόγραμμα επιβεβαιώνει την οικονομική στρατηγική των τελευταίων ετών που βασίζεται στη δημοσιονομική εξυγίανση και σε διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις και κρίθηκε από το Συμβούλιο ότι πληροί τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης⁵. Παρόλη τη διεθνή οικονομική ύφεση, το ΑΕγχΠ αυξήθηκε κατά 2,8% το 2001 σε σύγκριση με το 3,6% που εκτιμάτο προηγουμένως στην ενημέρωση. Παρά τη μικρότερη αύξηση των εισροών, και μετά από έλλειμμα 0,3% του ΑΕγχΠ το 2000, ο στόχος της ισοσκελίσης του προϋπολογισμού γενικής κυβέρνησης επετεύχθη, ενώ ο λόγος χρέους/ΑΕγχΠ τον οποίο προέβλεπε η ενημέρωση υπερκαλύφθηκε ελαφρώς. Αντιθέτως, οι εξελίξεις όσον αφορά τις τιμές ήταν χειρότερες από το αναμενόμενο, λόγω των αυξήσεων των τιμών των πλέον ασταθών αγαθών και υπηρεσιών, αλλά και λόγω της επιδείνωσης του σκληρού πυρήνα του πληθωρισμού.

Η τρίτη ενημέρωση του Προγράμματος Σταθερότητας, η οποία καλύπτει την περίοδο 2002-2005, υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 9 Δεκεμβρίου 2001 και αξιολογήθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Φεβρουαρίου 2002⁶. Στη γνωμοδότησή του, το Συμβούλιο έκρινε ότι η ενημέρωση ήταν σύμφωνη προς τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και συμβιβαζόταν με τις γενικές οικονομικές κατευθυντήριες γραμμές. Η ισοσκελίση του προϋπολογισμού γενικής κυβέρνησης που επετεύχθη το 2001 συνεχίζεται το 2002 και το 2003, ενώ για το 2004 και το 2005 προβλέπονται μικρά πλεονάσματα 0,1% και 0,2% του ΑΕγχΠ αντιστοίχως. Η δημοσιονομική στρατηγική που περιγράφεται στην ενημέρωση παραμένει αμετάβλητη σε σύγκριση με τα προηγούμενα προγράμματα. Βασίζεται σε συγκράτηση των πρωτογενών τρεχουσών δαπανών υποστηριζόμενη από μείωση των πληρωμών τόκων, η οποία επιτρέπει αύξηση των δημοσίων επενδύσεων. Επίσης, το πρόγραμμα προβλέπει νέα μεταρρύθμιση της φορολογίας εισοδήματος φυσικών προσώπων που θα τεθεί σε ισχύ από το 2003 και θα επιφέρει ελάφρυνση της φορολογικής επιβάρυνσης ευθυγραμμιζόμενη με τη συνέχιση της φορολογικής εξυγίανσης. Προβλέπεται επιπλέον μείωση του λόγου χρέους/ΑΕγχΠ, ο οποίος θα πέσει κάτω από το 56% το 2002 και θα φθάσει το 50% έως το τέλος της περιόδου προγραμματισμού.

1.1.3. Ιρλανδία

Το πρόγραμμα σταθερότητας της Ιρλανδίας για την περίοδο 2001-2003 κρίθηκε από το Συμβούλιο ότι πληροί τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης⁷. Αντιθέτως προς προηγούμενα έτη, τα αποτελέσματα του προϋπολογισμού γενικής κυβέρνησης για το 2001 υπελείποντο κατά πολύ του στόχου, πράγμα που θα έχει ως αποτέλεσμα πλεόνασμα εκτιμώμενο στο 1,7% του ΑΕγχΠ, αντί του 4,3% που προέβλεπε το πρόγραμμα. Αυτή η αρνητική επίδοση οφείλεται κατά κύριο λόγο στη μεγάλη υστέρηση των φορολογικών εσόδων, παρόλο που σημειώθηκαν και ορισμένες υπερβάσεις των δαπανών. Η υστέρηση των φορολογικών εσόδων αποδίδεται ως επί το πλείστον στην μικρότερη ανάπτυξη, η οποία ήταν πιθανότατα 2

⁵ EE C 109, 10.4.2001.

⁶ EE C 51, 26.2.2002.

⁷ EE C 77, 9.3.2001.

εκατοστιαίες μονάδες μικρότερη της υπόθεσης του 8,8% στην οποία είχε βασιστεί ο προϋπολογισμός 2001. Ο λόγος του κυβερνητικού χρέους προς το ΑΕγχΠ μειώθηκε περαιτέρω το 2001 σε περίπου 36%.

Η νέα ενημέρωση του προγράμματος σταθερότητας, που καλύπτει την περίοδο 2002-2004, αξιολογήθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Φεβρουαρίου 2002⁸. Στόχος των ιρλανδικών αρχών για το 2002 είναι να επιτευχθεί μικρό πλεόνασμα, αλλά στη συνέχεια, το ισοζύγιο προβλέπεται να διολισθήσει σε (μικρό) έλλειμμα. Εντούτοις, οι προϋπολογιστικές προβλέψεις για την περίοδο 2003-2004 περιλαμβάνουν μεγάλο αποθεματικό απροβλέπτων (για απρόβλεπτες εξελίξεις), χωρίς το οποίο θα σημειωνόταν μικρό πλεόνασμα κάθε χρόνο. Έτσι, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, σε περίπτωση που αυτό το αποθεματικό απροβλέπτων δεν χρησιμοποιηθεί, ο στόχος της σχεδόν ισοσκελίσης τον οποίο τάσσει το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης τηρείται σε γενικές γραμμές καθόλη την περίοδο του προγράμματος. Όσον αφορά την εξέλιξη του χρέους, το πρόγραμμα σταθερότητας προβλέπει σχεδόν σταθεροποίηση του λόγου του χρέους κατά την περίοδο έως το 2004 στο πολύ χαμηλό επίπεδο του 34% του ΑΕγχΠ.

Λόγω της θεαματικής ανάπτυξης που σημείωσε η Ιρλανδία κατά την τελευταία δεκαετία, το ποσοστό ανεργίας της μειώθηκε έντονα σε 3,8% το 2001 από το ανώτατο επίπεδο του 15,6% το 1993. Εντούτοις, η διεθνής και εγχώρια επιβράδυνση το 2001 οδήγησε σε μικρή αύξηση από τα μέσα περίπου του 2001, έως 4,3% το Φεβρουάριο 2002. Η Ιρλανδία πραγματοποίησε αξιοσημείωτη πρόοδο στην επίτευξη ονομαστικής σύγκλισης. Το ονομαστικό κατά κεφαλήν ΑΕγχΠ εκτιμάται ότι αυξήθηκε, από το 77% του μέσου όρου της ΕΕ το 1991, στο 121% το 2001. Σε όρους Ακαθάριστου Εθνικού Προϊόντος, το οποίο αποτελεί ίσως καλύτερο μέτρο των ιρλανδικών επιδόσεων λόγω του σημαντικού βαθμού μεταφοράς κερδών στο εξωτερικό, η αύξηση φθάνει από 71% σε εκτιμώμενο ποσοστό 102%.

1.1.4. Πορτογαλία

Το 2001, οι δημοσιονομικές εξελίξεις πραγματοποιήθηκαν στο πλαίσιο της στρατηγικής του Ενημερωμένου Προγράμματος Σταθερότητας (2001-2004), το οποίο αξιολογήθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Μαρτίου 2001⁹. Το πρόγραμμα έθετε ως στόχο έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης ύψους 1,1% του ΑΕγχΠ. Η πρόβλεψη των πορτογαλικών αρχών για το τελικό έλλειμμα είναι, όπως αναφέρεται στην κοινοποίηση του Φεβρουαρίου 2002, 2¼% του ΑΕγχΠ. Σημαντικό ρόλο γι' αυτό το κατά πολύ χειρότερο από τον επιδιωκόμενο στόχο δημοσιονομικό αποτέλεσμα του 2001 έπαιξε η μικρότερη από το αναμενόμενο οικονομική ανάπτυξη, αλλά και άλλοι παράγοντες, μεταξύ των οποίων η υποεκτίμηση των επωλειών εσόδων που επέφερε η μεταρρύθμιση της άμεσης φορολογίας, η οποία εφαρμόστηκε το 2001, και η μικρότερη από το προβλεπόμενο αύξηση αποτελεσματικότητας της είσπραξης φόρων και της διοίκησης. Επίσης, και παρά μια δέσμη περιοριστικών μέτρων που εγκρίθηκε τον Ιούνιο, υπέρβαση σημείωσαν και οι τρέχουσες πρωτογενείς δαπάνες.

Η τρίτη ενημέρωση του προγράμματος σταθερότητας, η οποία καλύπτει την περίοδο 2001-05, εγκρίθηκε από την πορτογαλική κυβέρνηση στις 13 Δεκεμβρίου 2001 και αξιολογήθηκε από το Συμβούλιο στις 12 Φεβρουαρίου 2002. Παρά τη διολίσθηση

⁸ ΕΕ C 51, 26.2.2002.

⁹ ΕΕ C 109, 10.4.2001.

του προϋπολογισμού το 2001, διατηρεί το στόχο της ισοσκελίσης των λογαριασμών γενικής κυβέρνησης έως το 2004, πράγμα που προϋποθέτει μια σημαντικά πιο απαιτητική διαδικασία δημοσιονομικής εξυγίανσης κατά την περίοδο 2002-04. Το Συμβούλιο έκρινε ότι, αφής στιγμής παγιωθεί η οικονομική ανάκαμψη, η πορτογαλική κυβέρνηση θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της να προχωρήσει σύντομα προς το μεσοπρόθεσμο στόχο μηδενικού ελλείμματος το 2004. Κάτι τέτοιο απαιτεί τουλάχιστον αυστηρή τήρηση του κανόνα της συγκράτησης της αύξησης των ονομαστικών τρεχουσών πρωτογενών δαπανών κεντρικής κυβέρνησης στο 4% κατ' ανώτατο όριο για τα έτη 2003 και 2004, ενώ ενδέχεται να απαιτήσει και επιπρόσθετα μέτρα τα οποία εναπόκεινται στη διακριτική ευχέρεια της κυβέρνησης.

Στις 25 Ιουλίου 2002, οι πορτογαλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι το δημόσιο έλλειμμα ανήλθε το 2001 στο 4,1% του ΑΕγχΠ, ήτοι ποσοστό σαφώς υψηλότερο από την τιμή αναφοράς του 3%. Μετά από αυτή την εξαγγελία, η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία λόγω υπερβολικού ελλείμματος την οποία προβλέπει το ψήφισμα του Συμβουλίου για το Σύμφωνο σταθερότητας και ανάπτυξης.

1.2. Προϋποθέσεις χρηματοδότησης

Τα περισσότερα από τα κράτη μέλη που είναι δικαιούχοι του Ταμείου Συνοχής συνέχισαν να πληρούν τα μακροοικονομικά κριτήρια. Η κατάσταση άλλαξε μόνο για την Πορτογαλία:

Μετά την ανακοίνωση των πορτογαλικών αρχών, στις 25 Ιουλίου 2002, ότι το δημόσιο έλλειμμα ανήλθε στο 4,1% του ΑΕγχΠ (βλ. σημείο 1.1.4. ανωτέρω), η Επιτροπή αποφάσισε να συντάξει έκθεση προς την οικονομική και δημοσιονομική επιτροπή η οποία θα πρέπει να αποφανθεί σχετικά. Η Επιτροπή θα μπορέσει στη συνέχεια να εκδώσει σύσταση προς το Συμβούλιο, το οποίο θα αποφασίσει ποια συνέχεια πρέπει να δοθεί σε αυτή την κατάσταση.

Δεν ετέθη ανάλογο πρόβλημα για τις λοιπές χώρες δικαιούχους του Ταμείου Συνοχής.

2. ΑΡΧΕΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΧΟΡΗΓΗΘΕΙΣΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

2.1. Συντονισμός με τις λοιπές κοινοτικές πολιτικές

2.1.1. Δημόσιες συμβάσεις

Η Επιτροπή φροντίζει με ιδιαίτερη προσοχή ώστε να τηρείται αυστηρά η κοινοτική νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις στο πλαίσιο των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής.

Ήδη από το στάδιο εξέτασης της υποψηφιότητας, το έντυπο της αίτησης συνδρομής προβλέπει την αποστολή αντιγράφων των προκηρύξεων διαγωνισμών, καθώς άλλες πληροφορίες που αφορούν την ορθή διεξαγωγή της διαδικασίας επιλογής των προσφορών. Σε περίπτωση που οι συμβάσεις δεν έχουν ακόμα ανατεθεί κατά τη στιγμή της υποβολής υποψηφιότητας, το δικαιούχο κράτος υποχρεούται να παρέχει πληροφορίες σχετικά με την τήρηση των κανόνων που αφορούν την ανάθεση των δημοσίων συμβάσεων κατά τις ενδιάμεσες πληρωμές ή κατά την υποβολή της τελικής έκθεσης.

Με την ευκαιρία των διαφόρων αποστολών ελέγχου που πραγματοποιεί, η Επιτροπή προβαίνει επίσης σε τακτικές επαληθεύσεις που αφορούν την τήρηση των σχετικών κοινοτικών οδηγιών στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων και τη νομιμότητα των διαδικασιών επιλογής των προσφορών.

2.1.2. Ανταγωνισμός

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1164/94 του Συμβουλίου για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής ορίζει ότι οι παρεμβάσεις του πρέπει ιδίως να είναι σύμφωνες με την πολιτική ανταγωνισμού. Στο πλαίσιο αυτό, η εξέταση των φακέλων των αιτήσεων χρηματοδότησης καλύπτει σε μεγάλο βαθμό την εκτίμηση της συμβατότητας με τη Συνθήκη των ενεργειών που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο, για να εξασφαλίζεται ότι οι παρεμβάσεις του πραγματοποιούνται χωρίς να παραβιάζονται οι κοινοτικοί κανόνες ανταγωνισμού, και ιδίως εκείνοι που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις.

Όπως έπραξε ήδη στο παρελθόν, η Επιτροπή διαπιστώνει ότι οι παρεμβάσεις αυτές δεν εγείρουν εν γένει προβλήματα ασυμβατότητας με το δίκαιο του ανταγωνισμού, κατά το μέτρο που κατευθύνονται γενικά σε έργα υποδομής μεταφορών ή προστασίας του περιβάλλοντος, τα οποία, πλην περιπτώσεων παράβασης των κανόνων ανάθεσης των δημοσίων συμβάσεων, δεν παρέχουν κανένα ιδιαίτερο πλεονέκτημα σε συγκεκριμένες επιχειρήσεις. Επομένως, από την άποψη του ανταγωνισμού, ο κοινοτικός έλεγχος εξακολουθεί να ασκείται κυρίως στα θέματα τα σχετικά με την ελεύθερη πρόσβαση στις υποδομές από όλους τους οικονομικούς παράγοντες που πληρούν τις αναγκαίες τεχνικές και νομικές προϋποθέσεις.

2.1.3. Περιβάλλον

Η ετήσια έκθεση 2000 περιέγραφε τις αρχές της περιβαλλοντικής πολιτικής όπως καθορίζονται στο άρθρο 174 της Συνθήκης, καθώς και στις οδηγίες οι οποίες συνδέονται στενότερα με την υλοποίηση των έργων που συγχρηματοδοτούνται από το Ταμείο Συνοχής.

Επίσης, υπογράμμιζε, αφενός, τη μεγάλη σημασία της συμβολής του Ταμείου Συνοχής στην επίτευξη των στόχων της συνθήκης, και ειδικότερα στην επίλυση συγκεκριμένων προβλημάτων, όπως η μείωση της ρύπανσης των υδάτων και η ενδεδειγμένη διαχείριση των αποβλήτων και, αφετέρου, την αναγκαιότητα να ενσωματωθεί η περιβαλλοντική διάσταση στις υποδομές μεταφορών, ούτως ώστε να ελαχιστοποιηθούν και να τεθούν υπό έλεγχο οι ανεπιθύμητες παρενέργειές τους.

Κατά τη διάρκεια του 2001, η Επιτροπή συνέχισε τις προσπάθειές της για την εφαρμογή της περιβαλλοντικής νομοθεσίας όχι μόνον μέσω της άμεσης χρηματοδότησης υποδομών επεξεργασίας λυμάτων ή επεξεργασίας αποβλήτων, αλλά και επιβάλλοντας την ορθή εφαρμογή ορισμένων οδηγιών ως προϋπόθεση για τη χορήγηση χρηματοδότησης. Αυτό αφορά τόσο τις θεματικές οδηγίες με έντονη εδαφική διάσταση (όπως οι οδηγίες που αφορούν τη διατήρηση της φύσης, τη διαχείριση των αποβλήτων και των λυμάτων), όσο και την οδηγία που αφορά την εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ).

Η σύνταξη κοινοτικών καταλόγων περιοχών για το δίκτυο Natura 2000 συνεχίζει να αποτελεί προτεραιότητα για την Επιτροπή. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο πρώτος κοινοτικός κατάλογος περιοχών Natura 2000 εγκρίθηκε στις 28.12.01 για την περιφέρεια των νήσων Καναρίων, Μαδέρας και Αζορών.

Η πρωτοβουλία την οποία έλαβε η Επιτροπή να συνδέσει τη χορήγηση κοινοτικής χρηματοδότησης με τη διαβίβαση των καταλόγων περιοχών Natura 2000, οι οποίοι θα έπρεπε να είχαν διαβιβαστεί από το 1995, επιτάχυνε σημαντικά την υποβολή τους.

Στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής, η Επιτροπή αξιολόγησε, εφόσον συνέτρεχε λόγος, τη συμβατότητα των αιτήσεων συγχρηματοδότησης με το άρθρο 6 της οδηγίας 92/43/EK για τους οικοτόπους.

Στο τομέα της επεξεργασίας των αστικών αποβλήτων, η Επιτροπή αξιολόγησε τις αιτήσεις χρηματοδότησης λαμβάνοντας υπόψη την πολιτική και τη νομοθεσία που εφαρμόζονται σε αυτόν τον τομέα.

Όσον αφορά τα αστικά λύματα¹⁰, προβλέπεται ότι τα έργα επεξεργασίας αστικών λυμάτων μπορούν να χρηματοδοτηθούν μόνον στο ενδεδειγμένο επίπεδο (πρωτοβάθμια, δευτεροβάθμια ή τριτοβάθμια επεξεργασία σε συνάρτηση με τον χαρακτηρισμό των περιοχών ως λιγότερο ευαίσθητων, κανονικών ή ευαίσθητων, αντιστοίχως) σύμφωνα με την οδηγία 91/271/EOK.

Κατά την αξιολόγηση των αιτήσεων συγχρηματοδότησης, η Επιτροπή λαμβάνει επίσης υπόψη την ένταξη των έργων σε ολοκληρωμένα λειτουργικά συστήματα, καθώς και την ενσωμάτωσή τους σε σχέδια υδρολογικής λεκάνης.

Τα έργα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Ταμείου Συνοχής επέτρεψαν να τεθεί σε εφαρμογή η αρχή "ο ρυπαίνων πληρώνει" με την εφαρμογή των διαφορών

¹⁰ Οδηγία 91/271/EOK

επιπέδων ενίσχυσης¹¹. Η εφαρμογή της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει" θα ενισχυθεί σύντομα με την εφαρμογή της οδηγίας πλαίσιο για το νερό¹².

2.1.4. Μεταφορές

Ενώ τα έργα κοινού ενδιαφέροντος στο τομέα των ΔΕΔ μεταφορών χρηματοδοτούνται από το κονδύλιο του προϋπολογισμού για τα ΔΕΔ, το Ταμείο Συνοχής χρηματοδοτεί ειδικά την υποδομή μεταφορών των ΔΕΔ.

Ο συντονισμός μεταξύ του προϋπολογισμού των Διευρωπαϊκών Δικτύων (ΔΕΔ) μεταφορών και του Ταμείου Συνοχής είναι σημαντικός, διότι τα εν λόγω κοινοτικά χρηματοδοτικά μέσα λαμβάνουν υπόψη την ανάγκη να συνδεθούν με τις κεντρικές περιφέρειες της Κοινότητας οι περιφέρειες που πλήττονται από διαρθρωτικά μειονεκτήματα και από τη νησιωτική, μεσόγεια ή περιφερειακή θέση τους.

Ο κανονισμός για τα ΔΕΔ δεν επιτρέπει να χρηματοδοτείται το ίδιο στάδιο του ίδιου έργου τόσο από τον προϋπολογισμό των ΔΕΔ όσο και από άλλες κοινοτικές πηγές, αλλά σε ορισμένες περιπτώσεις, μελέτες σκοπιμότητας που χρηματοδοτούνται από τον προϋπολογισμό των ΔΕΔ μπορούν να ακολουθούνται από την παροχή στήριξης από το Ταμείο Συνοχής και από την ΕΤΕπ για τα κατασκευαστικά έργα της πραγματικής επένδυσης.

Ο χρηματοδοτικός κανονισμός για τα ΔΕΔ (ΕΚ αριθ. 2236/95) τροποποιήθηκε από τον κανονισμό (ΕΚ αριθ. 1655/99), για να θεσπιστεί ο μακροπρόθεσμος σχεδιασμός μέσω πολυετών επενδυτικών προγραμμάτων (ΠΕΠ) και η ενθάρρυνση συμπράξεων δημοσίου-ιδιωτικού τομέα, παράλληλα με τη χρήση μικρού ποσοστού του κονδυλίου του προϋπολογισμού (1-2%) για τη στήριξη έργων που απαιτούν κεφάλαιο υψηλού κινδύνου.

Η πρόταση ΠΕΠ 2001-2006, η οποία εγκρίθηκε από την Επιτροπή το Σεπτέμβριο 2001, προβλέπει συνολικό ποσό περίπου 2,8 δισεκατ. € για 11 έργα προτεραιότητας (έργα του Έσπεν), για το Έργο Δορυφορικά Συστήματα Παγκόσμιας Πλοήγησης (« Galileo ») και για τέσσερις ομάδες έργων « κοινού ενδιαφέροντος ».

Το 2001, χορηγήθηκαν συνολικά 563 εκατομμύρια ευρώ σε αναλήψεις υποχρεώσεων για έργα ΔΕΔ-Μ στο πλαίσιο των ΠΕΠ, για το έργο Galileo και για έργα κοινού ενδιαφέροντος εκτός των ΠΕΠ.

Όσον αφορά την κατανομή της στήριξης ανά τρόπο μεταφοράς το 2001, το κατά πολύ μεγαλύτερο ποσοστό δαπανών της Ένωσης για τις μεταφορές στο πλαίσιο του προϋπολογισμού ΔΕΔ-Μεταφορών αφορά σιδηροδρομικά έργα (σχεδόν 55%), ενώ τη δεύτερη και την τρίτη θέση καταλαμβάνουν αντίστοιχα το Galileo (20.6%) και το οδικό δίκτυο (12%).

Στις 12 Σεπτεμβρίου 2001 η Επιτροπή ενέκρινε Λευκό Βιβλίο για τις μεταφορές, στο οποίο η βελτίωση των όρων μεταφοράς αποτελεί έναν από τους κύριους άξονες μελέτης με βάση τα ακόλουθα σημεία:

- Μείωση της συμφόρησης,

¹¹Εγγραφο εργασίας αριθ. 1, εφαρμογή της αρχής "ο ρυπαίνων πληρώνει" από τη ΓΔ Περιφερειακής Ανάπτυξης

¹²Οδηγία 2000/60/CE

- Κατασκευή νέων υποδομών, ιδίως σιδηροδρομικών,
- Τιμολόγηση, ως μέσο επανεξισορρόπησης μεταξύ των τρόπων μεταφοράς και χρηματοδότησης των υποδομών.

Για την υλοποίηση αυτών των φιλόδοξων στόχων, η Επιτροπή θα στηριχθεί στη διαθέσιμη χρηματοδότηση μέσω του προϋπολογισμού ΔΕΔ-Μ, του Ταμείου Συνοχής και του Ευρωπαϊκού Ταμείου περιφερειακής ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), καθώς και του Μέσου Προενταξιακών Διαρθρωτικών Πολιτικών (ISPA) στα μελλοντικά κράτη μέλη.

2.2. ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΕ ΤΑ ΔΙΑΦΘΩΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ: ΤΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΑΝΑΦΟΡΑΣ (ΣΠΑ)

2.2.1. Περιβάλλον

Ελλάδα

Το στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς (ΣΠΑ) για τον τομέα του περιβάλλοντος περιγράφεται ως αυτοτελές Κεφάλαιο στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Περιβάλλοντος του ελληνικού ΣΠΑ 2000-2006. Το εν λόγω Επιχειρησιακό Πρόγραμμα εγκρίθηκε από την Επιτροπή στις 24.7.2001 (Απόφαση C(2001) 1357). Το ΣΠΑ είναι ένα εργαλείο της συνολικής παρέμβασης, στόχος του οποίου είναι να προωθήσει τη συμμόρφωση της χώρας προς τις υποχρεώσεις της που απορρέουν από την περιβαλλοντική νομοθεσία της ΕΕ και να συμβάλει στην αειφόρο ανάπτυξη.

Αυτή η χρηματοδοτική συνδρομή του Ταμείου Συνοχής για το εν λόγω περιβαλλοντικό σχέδιο δεν μπορεί να καλύψει όλες τις μείζονες ανάγκες της Ελλάδας από άποψη υποδομών στον τομέα του πόσιμου νερού, της διαχείρισης των αστικών λυμάτων και των στερεών αποβλήτων. Εντούτοις, αναμένεται να αποτελέσει σημαντική συμβολή προς τη σωστή κατεύθυνση.

Όσον αφορά τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων, το γενικό σχέδιο δράσης βασίζεται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης στερεών αποβλήτων, το οποίο εκπονήθηκε από το Υπουργείο Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων και υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Ο γενικός στόχος, ο οποίος βασίζεται σε σχέδια διαχείρισης που έχουν συμφωνηθεί σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, είναι η ορθή διαχείριση όλων των κατηγοριών στερεών αποβλήτων και, όπου ενδείκνυται, η αποκατάσταση του περιβάλλοντος στις περιπτώσεις που έχει υποβαθμιστεί και ρυπανθεί από τα απόβλητα.

Αντίστοιχος σχεδιασμός εκπονείται και για τον τομέα της διαχείρισης των αστικών λυμάτων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ για ολόκληρη τη χώρα. Το Ταμείο Συνοχής, μαζί με τα κονδύλια που διατίθενται από το ΕΤΠΑ, θα συνδράμει τις ελληνικές αρχές για τη συμμόρφωση με τις διατάξεις της προαναφερθείσας οδηγίας.

Ισπανία

Οι τομείς προτεραιότητας για τις παρεμβάσεις που πρόκειται να χρηματοδοτηθούν μέσω του Ταμείου Συνοχής για την περίοδο προγραμματισμού 2000 – 2006 είναι:

- Διαχείριση Δημοτικών, Βιομηχανικών και Επικίνδυνων Αποβλήτων
- Αποχέτευση και Επεξεργασία Λυμάτων
- Υδροδότηση.

Οι εν λόγω παρεμβάσεις θα αποτελέσουν αντικείμενο συντονισμένης στρατηγικής προσέγγισης, σχεδιασμένης για κάθε έναν από τους επιλεγέντες τομείς και θα πλαισιωθούν από προγράμματα στα οποία θα επισημαίνονται οι κύριες προτεραιότητες παρέμβασης στους διαφόρους τομείς. Απαιτείται επίσης να συντονιστούν με τις παρεμβάσεις στους ίδιους τομείς οι οποίες χρηματοδοτούνται μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων. Το περιεχόμενο κάθε τομεακού στρατηγικού πλαισίου περιγράφεται ήδη στην Ετήσια Έκθεση 2000 του Ταμείου Συνοχής.

Μόλις οριστικοποιήθηκε η περίοδος προγραμματισμού των Διαρθρωτικών Ταμείων 2000 – 2006 για τις ισπανικές περιφέρειες Στόχου 1 και Στόχου 2 το 2001, μετά την έγκριση από τη Διαχειριστική Αρχή των αντίστοιχων Συμπληρωματικών Προγραμμάτων, αποφασίστηκε η χρηματοδότηση των διαφόρων τύπων παρεμβάσεων μέσω των Διαρθρωτικών Ταμείων. Επιπλέον, για τα μέτρα που αφορούν τους τομείς οι οποίοι έχουν επιλεγεί ως τομείς προτεραιότητας για τη χρηματοδότηση μέσω του Ταμείου Συνοχής, απαιτείται επίσης συντονισμός μεταξύ των αρχών που είναι υπεύθυνες για τη διαχείριση των αντίστοιχων Ταμείων και έργων.

Ιρλανδία

Οι ιρλανδικές αρχές υπέβαλαν το στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς για τον τομέα του περιβάλλοντος το 2000. Το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς συνεχίζει να αποτελεί τη βάση λήψης των αποφάσεων σχετικά με τη χορήγηση συνδρομής σε μεμονωμένα έργα στους υποτομείς των λυμάτων και των στερεών αποβλήτων. Η συνάφεια μεταξύ των προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων και των προτεραιοτήτων του Ταμείου Συνοχής εξασφαλίζεται σχετικά εύκολα ενόψει της συγκέντρωσης της συνδρομής εκ μέρους του Ταμείου Συνοχής σε μικρό αριθμό σημαντικών κατασκευαστικών έργων. Δεν έχουν παρουσιαστεί ακόμα αποδεκτά έργα στον υποτομέα των στερεών αποβλήτων, ο οποίος απαιτεί σημαντικές επενδύσεις.

Το πλαίσιο αναφοράς περιγράφεται λεπτομερέστερα στην ετήσια έκθεση 2000.

Πορτογαλία

Για την **περίοδο 2000-2006**, το στρατηγικό πλαίσιο για το περιβάλλον της Πορτογαλίας αναφέρει τις ακόλουθες προτεραιότητες:

- Περαιτέρω ανάπτυξη και συμπλήρωση της βασικής περιβαλλοντικής υποδομής.
- Ανάπτυξη των προϋποθέσεων που επιτρέπουν την αειφόρο ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος και τη διατήρηση των φυσικών πόρων.

Προβλέπεται στήριξη του Ταμείου Συνοχής για τα μεγαλύτερα έργα υποδομής που αφορούν την υδροδότηση, την αποχέτευση αστικών λυμάτων και την επεξεργασία τους και την επεξεργασία αστικών αποβλήτων.

Οι κύριοι στόχοι όσον αφορά την υδροδότηση και την αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων είναι να αυξηθεί σημαντικά η κάλυψη του εξυπηρετουμένου πληθυσμού και, στην περίπτωση της υδροδότησης, να βελτιωθεί η ποιότητα του πόσιμου νερού σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες και να αυξηθεί η αξιοπιστία του δικτύου.

	% καλυπτόμενου πληθυσμού 2006 (ηπειρωτική Πορτογαλία)
Παροχή πόσιμου νερού	95
Αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων	90
Επεξεργασία στερεών αποβλήτων	98

Για την ύδρευση, την αποχέτευση και την επεξεργασία αστικών λυμάτων ακολουθείται γενικά μια προσέγγιση ολοκληρωμένων συστημάτων με διαδημοτικά συστήματα "ραχοκοκκαλιά" τα οποία θα καλύπτουν ολόκληρο τον "κύκλο των υδάτων" και θα τα διαχειρίζεται ένας μόνον φορέας. Αυτά τα διαδημοτικά συστήματα καλύπτουν συνήθως μεγάλα τμήματα λεκανών απορροής ενός ή περισσότερων ποταμών. Πρόκειται για μεταβολή σε σχέση με την προηγούμενη κατάσταση, οπότε οι περισσότεροι δήμοι διαχειρίζονταν κάθε ένας το δικό του σύστημα.

Ο φορέας του διαχειρίζεται αυτά τα συστήματα είναι είτε εταιρεία του δημοσίου τομέα της οποίας οι δήμοι κατέχουν πλέον σημαντικό μερίδιο, είτε διαδημοτική ένωση η οποία υπάγεται σε ειδικό νομικό καθεστώς. Και στις δύο περιπτώσεις, η μεταβίβαση και η από κοινού άσκηση των διαχειριστικών αρμοδιοτήτων γι' αυτά τα ολοκληρωμένα συστήματα απαιτήσε πολύπλοκες διαπραγματεύσεις και σύνταξη συμφωνιών παροχής υπηρεσιών μεταξύ των μερών.

Η συνδρομή εκ μέρους του Ταμείου Συνοχής συμπληρώνεται από χρηματοδότηση εκ μέρους του ΕΤΠΑ για την κατασκευή ή την ανακαίνιση των μικρότερων τοπικών συνιστωσών των εν λόγω συστημάτων. Αυτός ο μηχανισμός ενίσχυσης δύο επιπέδων απαιτεί και θα συνεχίσει να απαιτεί στενό συντονισμό του γενικού χρονοδιαγράμματος ανάπτυξης των έργων και ιεράρχηση ούτως ώστε να εξασφαλιστεί η ενδεδειγμένη ανάπτυξη όλων των συστημάτων, δηλ. των συστημάτων "ραχοκοκκαλιά" του Ταμείου Συνοχής και των μικρότερων έργων στο επίπεδο των περιφερειακών προγραμμάτων (Norte, Centro, Alentejo, Lisboa e Vale do Tejo, Algarve, Madeira e Açores).

Κατά τη διάρκεια του 2001, δημιουργήθηκε η Θεματική Ομάδα Περιβάλλοντος υπό την εποπτεία της Επιτροπής Παρακολούθησης του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης. Ένα από τα κύρια καθήκοντα της ομάδας είναι να παρακολουθεί και να υποβάλλει εκθέσεις σχετικά με την υλοποίηση του Στρατηγικού Πλαισίου για το περιβάλλον στην Πορτογαλία.

2.2.2. Μεταφορές

Ελλάδα

Το στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς (ΣΠΑ) για τον τομέα των μεταφορών στην Ελλάδα εγκρίθηκε μέσω των επιχειρησιακών προγραμμάτων "Οδικόί άξονες, Λιμένες, Αστική Ανάπτυξη" και "Σιδηρόδρομοι, Αερολιμένες και Αστικές Μεταφορές" το Μάρτιο και τον Απρίλιο 2001 αντιστοίχως. Το ΣΠΑ προβλέπει

παρεμβάσεις συγχρηματοδοτούμενες και από το ΕΤΠΑ με τους εξής κύριους στόχους:

- α) Ολοκλήρωση των οδικών αξόνων προτεραιότητας των ΔΕΔ στην Ελλάδα, και συγκεκριμένα των αξόνων ΠΑΘΕ, ΕΓΝΑΤΙΑΣ και ΙΟΝΙΑΣ ΟΔΟΥ, καθώς και του αυτοκινητοδρόμου Κόρινθος, Τρίπολη, Καλαμάτα/Σπάρτη.
- β) Ολοκλήρωση του σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ και ηλεκτροκίνησή του από την Αθήνα έως τα σύνορα με τη Βουλγαρία
- γ) Ολοκλήρωση και εκσυγχρονισμός της υποδομής σε δύο λιμένες, δηλαδή στους λιμένες Ηγουμενίτσας και Ηρακλείου και
- δ) Ολοκλήρωση του εκσυγχρονισμού του συστήματος ελέγχου εναέριας κυκλοφορίας στην Ελλάδα.

Οι προτεραιότητες για τον τομέα των μεταφορών την τρέχουσα περίοδο – βάσει της συμφωνηθείσας στρατηγικής – είναι οι αυτοκινητόδρομοι, το σιδηροδρομικό δίκτυο και οι λιμένες.

Ο κύριος στόχος είναι η υλοποίηση των διευρωπαϊκών δικτύων με την κατασκευή των ζωτικής σημασίας αυτοκινητοδρόμων ΠΑΘΕ και ΕΓΝΑΤΙΑΣ, στους οποίους έχει δοθεί προτεραιότητα.

Στον τομέα των σιδηροδρόμων, απαιτείται να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες για την ενδεδειγμένη και πλήρη υλοποίηση του σιδηροδρομικού άξονα ΠΑΘΕ και της ηλεκτροκίνησης της σιδηροδρομικής γραμμής Αθήνα-Θεσσαλονίκη-Προμαχών.

Ισπανία

Στο πλαίσιο των συζητήσεων μεταξύ της Επιτροπής και του κράτους μέλους, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν έγγραφο για τις επενδύσεις στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών (ΔΕΔ) όπου προσδιορίζεται η γενική στρατηγική στον εν λόγω τομέα για την περίοδο προγραμματισμού 2000-06. Συμπληρωματικά προς το κείμενο αυτό, οι ισπανικές αρχές προδιόρισαν μια στρατηγική χρησιμοποίησης των Διαρθρωτικών Ταμείων και του Ταμείου Συνοχής για την καλύτερη εξασφάλιση της συνεκτικότητας και της συμπληρωματικότητας μεταξύ των δύο αυτών μέσων.

Αυτή η στρατηγική χρησιμοποίησης των Ταμείων για τη χρηματοδότηση επενδύσεων στα διευρωπαϊκά δίκτυα μεταφορών είναι σχετικά απλή και σαφής και μπορεί να συνοψιστεί ως εξής:

- Οι σιδηροδρομικές γραμμές μεγάλης ταχύτητας που προβλέπονται στο στρατηγικό σχέδιο (Μαδρίτη-Βαρκελώνη-σύνορα με τη Γαλλία, Μαδρίτη-Valladolid, Μαδρίτη-Βαλένθια και Κόρδοβα-Μάλαγα) αποτελούν τους μεγάλους άξονες που θα συμβάλουν στην καλύτερη ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς, ενόψει της επίτευξης ορθολογικότερης κατανομής με μεγαλύτερο σεβασμό στο περιβάλλον. Τα έργα αυτά αποτελούν τη μεγάλη προτεραιότητα της περιόδου 2000-06. Αυτός ο χαρακτήρας προτεραιότητας, σε συνδυασμό με το διαπεριφερειακό χαρακτήρα (εκτός από την περίπτωση της γραμμής Κόρδοβα-Μάλαγα), καθιστούν το Ταμείο Συνοχής την κύρια πηγή χρηματοδότησης τριών από τις τέσσερις γραμμές. Εξαιρέση

αποτελεί η γραμμή Κόρδοβα-Μάλαγα, η οποία θα συγχρηματοδοτηθεί από το ΕΤΠΑ.

- Η συγχρηματοδότηση των μεγάλων σιδηροδρομικών γραμμών αποκλειστικά μέσω των ευρωπαϊκών ταμείων δεν πρέπει να ωθεί στο περιθώριο την προσπάθεια βελτίωσης της ενέργειας μοχλού που ασκούν τα εν λόγω Ταμεία μέσω της προσφυγής σε συμπράξεις δημοσίου-ιδιωτικού τομέα. Εντούτοις, στην περίπτωση του σιδηροδρομικού δικτύου, η δυνατότητα αυτή μπορεί να προωθηθεί αποκλειστικά μέσω της δημιουργίας ενός ανταγωνιστικού συστήματος ναύλων που θα προσελκύσει μεταφορικό έργο προερχόμενο από άλλα ανταγωνιστικά μεταφορικά μέσα (οδικές, αεροπορικές μεταφορές) ενώ συγχρόνως θα επιτρέψει να επιτευχθεί ο στόχος της επανεξισορρόπησης μεταξύ των τρόπων μεταφοράς.
- Οι επενδύσεις στις γραμμές μεγάλης ταχύτητας δεν θα επετύγχαναν τους στόχους τους, αν δεν συνοδεύονταν από ανάπτυξη των συμβατικών σιδηροδρομικών γραμμών, ούτως ώστε τα οφέλη από τις νέες γρήγορες γραμμές να επεκταθούν στο σύνολο της εθνικής επικράτειας. Δεδομένου ότι το Ταμείο Συνοχής δεν μπορεί να συμβάλει στην επίτευξη αυτού του στόχου, ο κυριότερος τρόπος επέκτασης των οφελών αυτών των γραμμών στις περιφέρειες του Στόχου 1 φαίνεται να είναι η προσφυγή στη χρησιμοποίηση κατά προτεραιότητα των πόρων του ΕΤΠΑ.
- Όσον αφορά τους άξονες που εξυπηρετούν μεγάλο όγκο οδικών μεταφορών, μπορούν να διαιρεθούν σε δύο κατηγορίες: τους άξονες που χρησιμεύουν για τη συμπλήρωση των υπάρχοντων δικτύων ή που χρησιμεύουν για τη σύνδεση μεταξύ των μεγάλων αξόνων μεταφορών και τους άξονες που έχουν ως κύρια λειτουργία τη μείωση της υπάρχουσας συμφόρησης σε ορισμένες ανεπτυγμένες ζώνες. Για τους πρώτους, η προσφυγή στα ευρωπαϊκά ταμεία (ΕΤΠΑ) κρίνεται απαραίτητη. Για τους δεύτερους, η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα μπορεί να προσελκυστεί με τη δημιουργία συστημάτων διοδίων.
- Οι λιμένες και οι αερολιμένες αποτελούν επίσης μεταφορικές υποδομές ιδιάζουσας σημασίας. Εντούτοις, λόγω του χαρακτήρα τους ως υποδομών που χωροθετούνται σε περιορισμένο φυσικό χώρο, και όχι υποδομών δικτύου, όπως οι υποδομές επίγειων μεταφορών, η χρηματοδότησή τους είναι σχετικά περισσότερο προσιτή μέσω των ναύλων που επιβάλλονται στις θαλάσσιες ή εναέριες μεταφορές. Αυτός είναι ο στόχος της ίδρυσης ειδικών δημόσιων οργανισμών στην Ισπανία, επιφορτισμένων με αυτές τις υποδομές. Εντούτοις, οι υποδομές που απαιτούνται για τη μείωση των ελλειμμάτων των υποδομών αυτών δεν αποκλείουν κάποια συνδρομή εκ μέρους των κοινοτικών ταμείων.

Ιρλανδία

Οι ιρλανδικές αρχές υπέβαλαν το στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς για τις μεταφορές το 2000. Το εν λόγω πλαίσιο αναφοράς συνεχίζει να αποτελεί τη βάση για την εξέταση του ενδεχομένου παροχής βοήθειας σε μεμονωμένα έργα των υποτομέων των οδικών και σιδηροδρομικών μεταφορών. Η συνάφεια μεταξύ των προγραμμάτων των Διαρθρωτικών Ταμείων και των προτεραιοτήτων του Ταμείου Συνοχής εξασφαλίζεται σχετικά εύκολα ενόψει της συγκέντρωσης της συνδρομής εκ μέρους του Ταμείου Συνοχής σε μικρό αριθμό σημαντικών κατασκευαστικών έργων. Έχουν ήδη επιλεγεί τα κυριότερα έργα προτεραιότητας και στους δύο υποτομείς.

Το πλαίσιο αναφοράς περιγράφεται λεπτομερέστερα στην ετήσια έκθεση 2000.

Πορτογαλία

Οι στρατηγικές κατευθύνσεις για το Ταμείο Συνοχής στον τομέα των μεταφορών δεν απετέλεσαν αντικείμενο σημαντικών τροποποιήσεων το 2001.

Εντούτοις, η παρέμβαση του Ταμείου Συνοχής επικεντρώθηκε σε μεγάλο βαθμό στον υποτομέα των σιδηροδρομικών μεταφορών, τόσο όσον αφορά την πραγματική εκκίνηση των εργασιών σε δύο ουσιώδη τμήματα του εκσυγχρονισμού της γραμμής του Βορρά όσο και με την έγκριση δύο υποψηφιοτήτων σχετικά με το τελευταίο τμήμα της απευθείας σιδηροδρομικής σύνδεσης της Λισαβόνας με το Alentejo και το Algarve.

Συνεπώς, όλα τα έργα που αφορούν τον εκσυγχρονισμό του άξονα Βορράς/Νότος βρίσκονται αυτή τη στιγμή στο στάδιο της εκτέλεσης (εκτός από ένα μικρό τμήμα της παράκαμψης της Λισαβόνας), πράγμα που θα επιτρέψει, σε συνδυασμό με άλλες επενδύσεις εκσυγχρονισμού της γραμμής του Algarve, να μειωθεί το 2004 ο χρόνος της διαδρομής μεταξύ Λισαβόνας και Faro σε 2 ώρες και 45 λεπτά.

Είναι σαφές ότι η ανταγωνιστικότητα του σιδηροδρομικού τομέα, σε σύγκριση με την οδική μεταφορά επιβατών και εμπορευμάτων δεν μπόρεσε να βελτιωθεί ουσιαστικά κατά το παρελθόν, πράγμα που δικαιολογεί το αυξανόμενο βάρος που δίδεται στο σιδηροδρομικό υποτομέα το 2001 με στόχο να συμβάλει στην καλύτερη ισορροπία μεταξύ των διαφόρων τρόπων μεταφοράς για το σύνολο του πορτογαλικού συστήματος.

Η συνδρομή του Ταμείου στις επενδύσεις που αφορούν τον άξονα Λισαβόνας/Faro επιτρέπει ήδη καλύτερη πρόσβαση του εθνικού δικτύου στο λιμένα Sines για να καλυφθεί η αυξανόμενη ζήτηση μεταφοράς εμπορευμάτων από και προς αυτόν τον λιμένα και θα πρέπει να επιτρέψει την αναζωογόνηση αυτής της σιδηροδρομικής γραμμής και να ενισχύσει την ανταγωνιστική της ικανότητα σε σχέση με την οδική μεταφορά για τις μετακινήσεις προς το Algarve.

Οι εν λόγω επενδύσεις αφορούν κατά μέγα μέρος εργασίες ανακαίνισης και ολοκληρωτικής ηλεκτροκίνησης της γραμμής, η οποία πρόκειται να αυξήσει την ταχύτητά της, την αξιοπιστία της και τις συνθήκες ασφάλειας σε αυτή. Οι επενδύσεις θα καταστήσουν επίσης βιώσιμη την εισαγωγή νέων επιβατικών υπηρεσιών μέσω της χρησιμοποίησης εναέριων τρένων.

Τέλος, το 2001 εγκρίθηκε και ένα τμήμα του δικτύου μετρό της Λισαβόνας, πράγμα που θα διευκολύνει τη σύνδεση ολόκληρου του δικτύου με το διεθνή σταθμό « Oriente » επιτρέποντας έτσι την πρόσβαση στο διεθνές σιδηροδρομικό δίκτυο. Το έργο αυτό θα πρέπει επίσης να έχει αδιαμφισβήτητη θετική επίπτωση στο περιβαλλοντικό επίπεδο.

2.3. ο προϋπολογισμός και η χρησιμοποίησή του, πιστώσεις αναλήψεως υποχρεώσεων και πληρωμών

2.3.1. Οι διαθέσιμοι πόροι του προϋπολογισμού

Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 1164/94, όπως τροποποιήθηκε από τον κανονισμό 1264/99, "κανονισμός του Ταμείου Συνοχής", οι πόροι για αναλήψεις

υποχρεώσεων που έχουν διατεθεί στο Ταμείο Συνοχής για το 2001 ανέρχονται σε 2,615 δισεκατ. € σε τιμές 1999. Το οριστικό ποσό, μετά την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, που έχει εγγραφεί στον προϋπολογισμό ήταν 2,715 δισεκατ. €.

Κατ' εφαρμογή της ψαλίδας κατανομής των πόρων ανά κράτος μέλος που προβλέπεται στο παράρτημα Ι του κανονισμού του Ταμείου Συνοχής, η ενδεικτική κατανομή των εν λόγω πιστώσεων ανά χώρα έχει ως εξής:

Χώρα	Κατώτερο όριο εκατ. €	%	Ανώτερο όριο εκατ. €	%
Ισπανία	1.655	61,0%	1.723	63,5%
Ελλάδα	434	16,0%	488	18,0%
Ιρλανδία	54	2,0%	163	6,0%
Πορτογαλία	434	16,0%	488	18,0%
Τεχνική βοήθεια	2		2	

Η αρμόδια για τον προϋπολογισμό αρχή αποφάσισε επίσης να εγγράψει για το Ταμείο Συνοχής στον προϋπολογισμό 2,860 δισεκατ. € σε πιστώσεις πληρωμών.

Κατ' εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 7 του δημοσιονομικού κανονισμού, η Επιτροπή αποφάσισε να εγκρίνει τη μεταφορά πιστώσεων ανάληψης υποχρεώσεων ύψους 413,5 εκατ. €, δηλαδή του υπολοίπου που ήταν διαθέσιμο στα τέλη του 2000, και τη μεταφορά πιστώσεων πληρωμών ύψους 300 εκατ. €. Οι αποδεσμεύσεις ύψους 10,9 εκατ. € που πραγματοποιήθηκαν το 2001 καταργούνται.

2.3.2. Η εκτέλεση του προϋπολογισμού

Οι κατωτέρω πίνακες παρουσιάζουν την εκτέλεση του προϋπολογισμού του Ταμείου Συνοχής το 2001 με μνεία των πιστώσεων που μεταφέρονται στο 2002.

Ανακεφαλαιωτικός πίνακας της εκτέλεσης των πιστώσεων 2001 του ΤΣ(σε €)

<u>Πιστώσεις υποχρεώσεων</u>	<u>Αρχικές</u>	<u>Μετακινήσεις</u>	<u>Τελικά κονδύλια</u>	<u>Εκτέλεση</u>	<u>Ακυρώσει</u>	<u>Μεταφορές</u>
Προϋπολογισμ	2.715.000.000	0	2.715.000.000	2.711.685.504	0	3.314.496
Μεταφέρθηκες πιστώσεις του 2000 (μη)	413.546.759	0	413.546.759	413.546.759	0	0
Ανασύσταθείσες πιστώσεις (αποδεσμεύσεις)	0	0	0	0	0	0
Αποδόσεις προκαταβολών (επιστροφές)	0	0	0	0	0	0
Σύνολα	3.128.546.759	0	3.128.546.759	3.125.232.263	0	3.314.496

<u>Πιστώσεις πληρωμών</u>	<u>Αρχικές</u>	<u>Μετακινήσεις</u>	<u>Τελικά κονδύλια</u>	<u>Εκτέλεση</u>	<u>Ακυρώσει</u>	<u>Μεταφορές</u>
Προϋπολογισμ	2.860.000.000	0	2.860.000.000	1.983.398.232	876.601.768	0
Μεταφέρθηκες πιστώσεις του 2000 (μη)	300.000.000	0	300.000.000	0	300.000.000	0
Αποδόσεις προκαταβολών (επιστροφές)	0	0	0	0	0	0
Σύνολα	3.160.000.000	0	3.160.000.000	1.983.398.232	1.176.601.768	0

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του δημοσιονομικού κανονισμού, οι πιστώσεις που δεν έχουν εκτελεστεί στο τέλος του οικονομικού έτους ακυρώνονται, εκτός αν η Επιτροπή λάβει ειδική απόφαση για μεταφορά. Οι πιστώσεις υποχρεώσεων που μεταφέρθηκαν εκτελέστηκαν πλήρως πριν τις 31 Μαρτίου 2002. Καμία πίστωση πληρωμών δεν μεταφέρθηκε το 2002.

Οι κατωτέρω πίνακες απεικονίζουν την εκτέλεση ανά χώρα και ανά είδος έργων, περιβάλλοντος, μεταφορών ή μικτό.

Εκτέλεση των πιστώσεων 2001 συμπεριλαμβανομένων των πιστώσεων που

Αναλήψεις υποχρεώσεων από πιστώσεις 2001

Χώρα	Περιβάλλον		Μεταφορέ		Μεικτ Ποσό	Σύνολ	
	Ποσό	%	Ποσό	% μεταφ.		Ποσό	%
Ισπανία	865.912.007	51,7%	810.332.029	48,3%	0	1.676.244.036	61,8%
Ελλάδα	253.138.698	54,2%	214.261.684	45,8%	0	467.400.382	17,2%
Ιρλανδία	39.734.066	34,6%	75.265.934	65,4%	0	115.000.000	4,2%
Πορτογα	237.919.087	52,2%	217.780.043	47,8%	0	455.699.130	16,8%
Τεχνική Βοήθεια	0	0,0%	0	0,0%	656.452	656.452	
Σύνολ	1.396.703.858	51,5%	1.317.639.690	48,5%	656.452	2.715.000.000	100,0%

Πληρωμές από

Χώρα	Περιβάλλον		Μεταφορέ		Μεικτ Ποσό	Σύνολ	
	Ποσό	%	Ποσό	% μεταφ.		Ποσό	%
Ισπανία	647.308.574	66,1%	332.222.094	33,9%	0	979.530.668	49,5%
Ελλάδα	161.587.555	63,4%	93.393.201	36,6%	0	254.980.756	12,9%
Ιρλανδία	203.731.649	65,5%	107.313.707	34,5%	0	311.045.356	15,7%
Πορτογα	201.503.013	46,5%	232.134.366	53,5%	0	433.637.379	21,9%
Τεχνική Βοήθεια	0	0,0%	0	0,0%	4.204.073	4.204.073	
Σύνολ	1.214.130.792	61,3%	765.063.368	38,7%	4.204.073	1.983.398.233	100,0%

Για να απεικονιστεί η εκτέλεση των πιστώσεων υποχρεώσεων που χορηγήθηκαν το 2001, περιλαμβάνεται στον ανωτέρω πίνακα η εκτέλεση των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν στο 2002, ενώ δεν περιλαμβάνεται η εκτέλεση των πιστώσεων που μεταφέρθηκαν από τη χρήση 2000 στη χρήση 2001.

Η εκτέλεση 2001 επέτρεψε να επανεξισορροπηθεί η κατανομή των πιστώσεων μεταξύ των διαφόρων χωρών δικαιούχων του Ταμείου Συνοχής η εκτέλεση των οποίων το 2000 είχε παρεκκλίνει ελαφρώς από τις ενδεικτικές κατανομές που είχε εγκρίνει η Επιτροπή. Οι χώρες που υπερέβησαν την κατανομή το 2000, όπως η Ιρλανδία, παρουσιάζουν μείωση το 2001 και αντιστρόφως, όπως στην περίπτωση της Ελλάδας.

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τη σωρευμένη εκτέλεση ανά χώρα για την περίοδο 2000-2001 (δεν περιλαμβάνεται η τεχνική βοήθεια):

Σωρευμένη εκτέλεση πιστώσεων υποχρεώσεων 2000-2001 (συμπεριλαμβανομένων των

Χώρα	Μέσο	σε εκατ.		
		2000	2001	Σύνολ
Ισπανία	61,02%	1.601,3	1.676,9	3.278,2
Ελλάδα	16,81%	435,6	467,4	903,0
Ιρλανδία	5,30%	169,6	115,0	284,6
Πορτογα	16,87%	450,8	455,7	906,5
Σύνολ	100,00%	2.657,3	2.715,0	5.372,3

2.3.3. Εκτέλεση του προϋπολογισμού για την προηγούμενη περίοδο (1993-1999)

Για την περίοδο 93-99 οι αναλήψεις υποχρεώσεων κάλυψαν όλες τις πιστώσεις εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας (31.12.1999). Ακολουθεί η εκκαθάριση το 2001 του υπολοίπου της περιόδου 1993-1999.

Εκκαθάριση το 2001 των υποχρεώσεων της περιόδου 1993-1999

Χώρα	Αρχικό	Αποδεσμεύσεις	Πληρωμές	Τελικό
Ισπανία	2.060.532.662	7.125.100	622.003.948	1.431.403.614
Ελλάδα	749.668.182	769.818	168.696.947	580.201.417
Ιρλανδία	251.821.464	0	99.415.024	152.406.440
Πορτογαλία	320.356.542	2.414.493	162.610.592	155.331.457
Τεχνική Βοήθεια	1.393.518	561.659	521.698	310.161
Σύνολο	3.383.772.368	10.871.070	1.053.248.209	2.319.653.089

Το ύψος του προς εκκαθάριση ποσού της περιόδου 93-99 στο τέλος του 2000 είναι κατώτερο από τον ετήσιο προϋπολογισμό του Ταμείου Συνοχής.

Σημαντικό μέρος του ποσού που απομένει προς εκκαθάριση αντιστοιχεί σε έργα που έχουν μεταφερθεί στη νέα περίοδο 2000-2006. Αυτό σημαίνει ότι η εκκαθάριση του εν λόγω ποσού θα πραγματοποιηθεί με βάση ενδιάμεσες πληρωμές μάλλον, και όχι με τελική εξόλφηση για τα έργα.

3. ΤΑ ΕΡΓΑ ΚΑΙ ΟΙ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΠΟΥ ΕΚΓΡΙΘΗΚΑΝ

3.1. συνδρομή του ταμείου ανα δικαιούχο κρατος μελος

3.1.1. Ελλάδα

Κατά τη διάρκεια του 2001 η Επιτροπή ενέκρινε ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής συνολικού ύψους 797,8 εκατ. € εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του εν λόγω έτους για 398,2 εκατ. €.

Αν συνυπολογιστούν οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν δυνάμει αποφάσεων οι οποίες είχαν ληφθεί τα προηγούμενα έτη (69,2 εκατ. €) οι υποχρεώσεις που αναλήφθηκαν το 2001 ανέρχονται συνολικά σε 467,4 εκατ. €.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει την ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής που εγκρίθηκε το 2001 καθώς και το σύνολο των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν το εν λόγω έτος.

	συνολικό επιλέξιμο κόστος	συνολική συνδρομή ΤΣ	αναλήψεις υποχρεώσεων 2001*
Περιβάλλον	374.627.934	298.827.349	253.138.698
Μεταφορές	919.635.445	499.036.159	214.261.684
Σύνολο ΤΣ	1.294.263.379	797.863.508	467.400.382
% Περιβάλλον	29%	37%	54%
% Μεταφορές	71%	63%	46%

*συμπεριλαμβανομένων των αναλήψεων υποχρεώσεων που βασίζονται σε αποφάσεις οι οποίες ελήφθησαν το 2001 και προηγούμενα έτη

3.1.1.1 Περιβάλλον

Το οικονομικό έτος 2001, το Ταμείο Συνοχής επικέντρωσε τη χρηματοδοτική του στήριξη στους ακόλουθους τομείς προτεραιότητας: αποχέτευση και επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση των στερεών αποβλήτων, υδροδότηση και αντιπλημμυρικά έργα. Στόχος ήταν να ολοκληρωθεί ο κύκλος της συνδρομής, να καλυφθούν τα κενά των υφισταμένων συστημάτων και να υλοποιηθεί το συμφωνηθέν στρατηγικό πλαίσιο αναφοράς.

Κατά τη διάρκεια του 2001, η Επιτροπή ενέκρινε ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής συνολικού ύψους 298,8 εκατ. € εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους για 242,8 εκατ. €. Ειδικότερα, η εγκριθείσα ενίσχυση και τα δεσμευθέντα κονδύλια αναλύονται ως εξής:

- Το 2001 εγκρίθηκαν είκοσι ένα (21) νέα έργα τα οποία θα λάβουν συνολικά ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής ύψους 280,2 εκατομ. ευρώ, εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους για 224,2 εκατ. €. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα έργα που εγκρίθηκαν το 2001:

Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη	Συνδρομή του Ταμείου Συνοχής	Αναλήψεις 2001
		(σε ευρώ)	(σε ευρώ)	
CCI 2001GR16CPE 014	Κατασκευή και βελτίωση του δικτύου υδροδότησης, αποχέτευσης, επέκταση του σταθμού επεξεργασίας υγρών αποβλήτων στο δήμο ΛΑΡΙΣΑΣ	25 000 000	18 750 000	15 000 000
CCI 2001GR16CPE013	Κατασκευή και βελτίωση του δικτύου υδροδότησης, αποχέτευσης, επέκταση του σταθμού επεξεργασίας υγρών αποβλήτων στο δήμο ΚΑΡΑΙΤΣΑΣ	20 000 000	15 000 000	12 000 000
CCI 2001GR16CPE 030	Διευθέτηση του χειμάρρου ΞΗΡΙΑ	40 194 000	29 443 500	23 554 800
CCI 2001GR16CPE 016	Κατασκευή και βελτίωση του δικτύου υδροδότησης, ομβρίων και ακαθάρτων ΝΑΥΠΑΛΙΟΥ	11 372 000	8 529 000	6 823 200
CCI 2001GR16CPE 002	Ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης απορριμμάτων της περιφέρειας δυτικής Μακεδονίας (Φάση Α)	12 974 868	9 731 151	7 784 921
CCI 2001GR16CPE 003	Εσωτερικά και εξωτερικά δίκτυα υδροδότησης του δήμου Κοζάνης και περιχώρων, τηλεέλεγχος-ηλεκτρονική διαδρομή	27 940 000	20 955 000	16 764 000
CCI 2001GR16CPE 004	Κατασκευή χώρου εναπόθεσης (τμήμα II) δυτικής Αττικής	21 300 000	15 975 000	12 780 000
CCI 2001GR16CPE 005	Αγωγοί ομβρίων και ακαθάρτων της εναπομένουσας ζώνης δήμου Πρέβεζας	10 271 460	7 703 595	6 162 876
CCI 2001GR16CPE 006	Υδροδότηση και υγρά απόβλητα του δήμου Ηγουμενίσσας	10 564 930	7 923 698	6 338 958
CCI 2001GR16CPE 001	Επέκταση-βελτίωση και εκσυγχρονισμός συστημάτων υδροδότησης-ακαθάρτων υδάτων του δήμου Ιωαννίνων	10 270 924	7 703 193	6 162 554
CCI 2001GR16CPE 007	Δίκτυο και σταθμός επεξεργασίας υγρών αποβλήτων της πόλης των Γρεβενών	15 115 518	11 336 639	9 069 311
CCI 2000GR16CPE 007	Αγωγοί αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων της πόλης των Πατρών	14 271 500	10 703 625	8 562 900
CCI 2000GR16CPE 002	Υδροδότηση Πατρών , από τους ποταμούς Πύρρο και Παραπύρρο : μελέτες και απαλλοτριώσεις	14 600 000	10 950 000	8 760 000
CCI 2000GR16CPE 003	Υδροδότηση της μείζονος περιφέρειας των νήσων Κέρκυρας και Παξών : πρώτη φάση, Μελέτες και απαλλοτριώσεις	10 271 460	7 703 595	6 162 876
CCI 2001GR1-CPE-024	Αποχετευτικό δίκτυο και σταθμός επεξεργασίας υγρών αποβλήτων του δήμου Χαλάστρας	19 515 000	14 636 250	11 709 000
CCI 2000GR16CPE023	Αποχέτευση ακαθάρτων και ομβρίων του δήμου Κυκλίας	15 800 000	11 850 000	9 480 000
CCI 2001GR16CPE022	Επέκταση και βελτίωση των δικτύων υδροδότησης και αποχέτευσης του δήμου Σερρών	11 000 000	8 250 000	6 600 000
2001-GR-16-C-PE-026	Κατασκευή δικτύου ακαθάρτων και ομβρίων του δήμου Ηρακλείου και Αλικαρνασσοῦ καθώς και εργασίες βελτίωσης του σταθμού καθαρισμού στο Ηράκλειο Κρήτης	21.302.274	15.976.706	12.781.365
2001-GR-16-C-PE-009	Κατασκευή διαδημοτικού αποχετευτικού δικτύου για τέσσερις δήμους της πόλης των ΧΑΝΙΩΝ Κρήτης	19.000.000	14.250.000	11.400.000
2001-GR-16-C-PE-025	Υδροδότηση & αποχέτευση ακαθάρτων & ομβρίων - Κέρκυρα	20.000.000	15.000.000	12.000.000
2001-GR-16-C-PE-008	Δίκτυο υδροδότησης, αποχέτευσης ακαθάρτων και ομβρίων του δήμου Ερμούπολης Σύρου	23.864.000	17.898.000	14.318.400
	σύνολο	374 627 934	280 268 952	224 215 161

- Η Επιτροπή ενέκρινε το 2001 επτά (7) αιτήσεις τροποποίησης αποφάσεων που είχαν ληφθεί τα προηγούμενα έτη. Η ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής ανέρχεται σε 18,5 εκατ. €, οι δε αναλήψεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους καλύπτουν το σύνολο του ποσού.

Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις τροποποιημένες αποφάσεις που εγκρίθηκαν το 2001:

Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (σε ευρώ)	Συνδρομή του Ταμείου Συνοχής (σε ευρώ)	Αναλήψεις 2001
CCI 1994GR16CPE 003 94/09/61/029-3	Αποχετευτικοί αγωγοί και εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων του δήμου Πύργου	1 230 618	984 494	984 494
CCI 1995GR16CPE 001 95/09/61/011-10	Φράγμα Ευήνου : ηλεκτρομηχανολογικές εγκαταστάσεις	990 500	742 875	742 875
CCI 1994GR16CPE 001 94/09/61/027-3, 078	Αγωγοί ακαθάρτων και επέκταση εγκαταστάσεων επεξεργασίας υγρών αποβλήτων δήμου Μαρκοπούλου, Αγωγοί ακαθάρτων του δήμου Καλυβίων, Αποχετευτικοί αγωγοί του δήμου Κουβαρά	10 867 161	8 145 814	8 145 814
CCI 1994GR16CPE 087 94/09/61/024	Αποχετευτικοί αγωγοί και εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων του δήμου Πάργας	2 680 000	2 144 000	2 144 000
CCI 1994GR16CPE 076 94/09/61/034	Αποκατάσταση χώρου εναπόθεσης απορριμάτων Άνω Λιοσίων	6 670 000	5 336 000	5 336 000
CCI 1994GR16CPE055	Δίκτυο αποστράγγισης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων του δήμου Σουφλίου	440 518	352 414	352 414
CCI 1994GR16CPE074	Δίκτυο αποστράγγισης και εγκαταστάσεις επεξεργασίας υγρών αποβλήτων του δήμου Διδυμοτείχου	1 066 000	852 800	852 800
	σύνολο	23 944 797	18 558 397	18 558 397

- Επιπλέον, βάσει απόφασης που είχε ληφθεί το προηγούμενο έτος, αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους για ποσό 10,4 εκατ. € (υδροδότηση Θεσσαλονίκης από τον ποταμό Αλιάκμονα).
- Τέλος, το κράτος μέλος υπέβαλε πενήντα τέσσερις (54) αιτήσεις έκδοσης τροποποιητικών αποφάσεων χωρίς χρηματοδοτικές επιπτώσεις, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Οι τροποποιηθείσες αποφάσεις αφορούν ελάχιστονες μεταβολές του φυσικού αντικείμενου, ανακατανομές του χρηματοδοτικού σχεδίου, καθώς και συμβατικές παρατάσεις.

3.1.1.2 Μεταφορές

Δυνάμει των αποφάσεων ενίσχυσης που ενέκρινε η Επιτροπή το 2001, η ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής για τον τομέα των μεταφορών ανήλθε σε 499 εκατ. € εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους για 214 εκατ. €.

Η εγκριθείσα ενίσχυση και τα δεσμευθέντα κονδύλια αναλύονται ως εξής:

- Το 2001 εγκρίθηκαν έξι (6) νέα έργα τα οποία θα λάβουν συνολικά ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής ύψους 400,5 εκατομ. ευρώ, εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους για 120,5 εκατ. €. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τα νέα έργα που εγκρίθηκαν το 2001.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Αναλήψεις	σιδηρόδρομοι	αυτοκινητόδρομοι	συνολική δαπάνη	συνδρομή ΤΣ
2000GR16CPT004 Κατασκευή νέας σιδηροδρομικής γραμμής Λιμένα Ικονίου	31.823.091	31.823.091		143.000.000	71.495.710
2001GR16CPT003 Τμήμα Εγνατίας Νυμφόπετρα-Ρεντίνα-Ασπροβάλτα	17.905.500		17.905.500	160.580.675	88.428.566
2001GR16CPT001 Αυτοκινητόδρομος Κόρινθος-Τρίπολη-Μεγαλόπολη-Καλαμάτα	3.520.000		3.520.000	8.000.000	4.400.000
2001GR16CPT004 ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ, ΜΕΤΣΟΒΟ, κόμβος ΠΑΝΑΓΙΑΣ	32.070.941		32.070.941	255.710.613	140.814.720
2000GR16CPT005 Παράκαμψη Άρτα-Φιλιπιάδα	21.336.120		21.336.120	48.500.000	26.670.150
2000GR16CPT006 Παράκαμψη Αγρινίου	13.829.985		13.829.985	125.000.000	68.737.500
σύνολο	120.485.637	31.823.091	88.662.546	740.791.288	400.546.646

- Η Επιτροπή ενέκρινε τρεις (3) αιτήσεις τροποποίησης αποφάσεων που είχαν εγκριθεί τα προηγούμενα έτη. Η συνδρομή του Ταμείου Συνοχής ανέρχεται σε 98,5 εκατ. € εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό του ίδιου έτους για 35 εκατ. €. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει τις τροποποιητικές αποφάσεις που εγκρίθηκαν το 2001.

ΟΝΟΜΑΣΙΑ	Αναλήψεις	αυτοκινητόδρομοι	συνολική δαπάνη	συνδρομή ΤΣ
1994GR16CPT941 ΠΑΘΕ – τμήμα Ράχες έως κόμβο Αγροϊνβέστst (240° έως 244° ΧΛΜ)	3.651.817	3.651.817	15.601.387	8.591.372
1994GR16CPT942 " ΠΑΘΕ, τμήμα: ΣΚΟΤΙΝΑ-ΛΙΤΟΧΩΡΟ-ΔΙΟΝ-ΚΑΤΕΡΙΝΗ	6.586.212	6.586.212	28.537.050	15.714.783
940833036 940965016-k ΣΥΝΟΧΗ – ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ ΤΜΗΜΑ ΣΗΡΑΓΓΑΣ ΔΩΔΩΝΗΣ	24.709.462	24.709.462	134.705.720	74.183.358
σύνολο	34.947.491	34.947.491	178.844.157	98.489.513

- Επιπλέον, βάσει αποφάσεων που είχαν εγκριθεί τα προηγούμενα έτη, αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό 2001 για ποσό 58,8 εκατ. €.
- Τέλος, το κράτος μέλος υπέβαλε ένδεκα αιτήσεις έκδοσης τροποποιητικών αποφάσεων χωρίς χρηματοδοτικές επιπτώσεις, οι οποίες εγκρίθηκαν από την Επιτροπή. Οι τροποποιηθείσες αποφάσεις αφορούν ελάσσονες μεταβολές του φυσικού αντικείμενου, ανακατανομές του χρηματοδοτικού σχεδίου, καθώς και συμβατικές παρατάσεις.

3.1.2. Ισπανία (συμπεριλαμβανομένων των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών)

Η Επιτροπή ενέκρινε ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής ύψους 2,213 δισεκατ. € εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό 2001 για 1,677 δισεκατ. €. Οι αναλήψεις αυτές εκ των οποίων το 51,7% αφορά τον τομέα του περιβάλλοντος και το 48,3% τον τομέα των υποδομών μεταφορών αντιστοιχούν σε νέες αποφάσεις που εγκρίθηκαν το ίδιο έτος, καθώς και στις τροποποιήσεις και τις ετήσιες δόσεις των αποφάσεων που είχαν εγκριθεί προηγουμένως. Ο ακόλουθος πίνακας παρουσιάζει το ποσό που αντιστοιχεί σε κάθε τομέα.

	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη* (εκατ. €)	Συνολική Συνδρομή* (εκατ. €)	Αναλήψεις 2001* (εκατ. €)
Περιβάλλον	1.400	1.092	867
Μεταφορές	1.621	1.121	810
Σύνολο ΤΣ	3.020	2.213	1.677

% Περιβάλλον	50,5 %	49,3 %	51,7 %
% Μεταφορές	49,5 %	50,7 %	48,3 %

* στρογγυλεμένα ποσά

3.1.2.1 Περιβάλλον

Το Ταμείο Συνοχής συνέχισε να επικεντρώνει τη χρηματοδοτική του στήριξη σε τρεις τομείς προτεραιότητας: υδροδότηση, εξυγίανση και καθαρισμός λυμάτων και διαχείριση αστικών, βιομηχανικών και επικίνδυνων στερεών αποβλήτων. Κατ' εξαίρεση, αυτό το έτος εγκρίθηκαν τρία έργα για το αστικό περιβάλλον για να περατωθεί η δεύτερη φάση των έργων που είχαν εγκριθεί προηγουμένως. Στόχος ήταν να παρασχεθεί βοήθεια στους δήμους και στις περιφέρειες για τη βελτίωση των δικτύων παροχής ποσίου ύδατος και αποχέτευσης, καθώς και για την αποκομιδή και την επεξεργασία των απορριμμάτων.

Η συνδρομή του Ταμείου Συνοχής ανά τομέα αποδεικνύει ότι η εξυγίανση και ο καθαρισμός λυμάτων συνέχισαν να λαμβάνουν το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων

στον τομέα του περιβάλλοντος, ακολουθούμενοι αυτό το έτος από τον τομέα των απορριμμάτων.

Τομέας	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνολική συνδρομή (εκατ. €)	% της συνδρομής	Αναλήψεις 2001 (εκατ. €)
Υδροδότηση	267,13	218,19	19,99	162,66
Εξυγίανση και καθαρισμός λυμάτων	575,99	464,94	42,59	375,50
Διαχείριση στερών αποβλήτων	550,63	403,75	34,33	301,37
Αστικό περιβάλλον	41,23	32,98	3,02	26,38
Τεχνική βοήθεια	0,95	0,81	0,07	0,65
Σύνολο	1.456,24	1.137,94	100,00	866,56

Υδροδότηση

Το 2001 η κοινοτική συνδρομή για τις παρεμβάσεις που αφορούν την υδροδότηση ανήλθε σε 218,2 εκατ. €, ποσό που αντιπροσωπεύει το 20% της συνδρομής η οποία χορηγήθηκε στον τομέα του περιβάλλοντος.

Τα έργα που χρηματοδοτούνται στον τομέα αυτό στοχεύουν κυρίως στην εξασφάλιση της παροχής επαρκών ποσοτήτων πόσιμου νερού και της καλής ποιότητας του νερού που διανέμεται στους καταναλωτές, σύμφωνα με τις κοινοτικές οδηγίες. Θα επιτρέψουν τη βελτίωση της ποιότητας του πόσιμου νερού σε πολλές πόλεις, όπως στη μητροπολιτική περιοχή της Γρανάδας, στις επαρχίες Μούρθια και Αλικάντε (με την κατασκευή σήραγγας για τη διοχέτευση νερού καλής ποιότητας στις περιοχές αυτές), καθώς και στην αντιμετώπιση των προβλημάτων ξηρασίας που πλήττουν την επαρχία της Κόρδοβας (φράγμα Colada) και τη Huelva (περιφέρεια Andevalo).

ΥΔΡΟΔΟΤΗΣΗ-ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΤΟ 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
2000 ES 16 C PE 008	Υδροδότηση πληθυσμών της υδρολογικής λεκάνης Guadiana: φράγμα Colada	17.516.490	13.137.367
2000 ES 16 C PE 010	Υδροδότηση πληθυσμών της υδρολογικής λεκάνης Segura	77.957.530	66.263.900
2000 ES 16 C PE 011	Υδροδότηση πληθυσμών της υδρολογικής λεκάνης Έβρου	10.789.700	9.171.245
2000 ES 16 C PE 074	Ενέργειες υδροδότησης Καναρίων νήσων 2001 - Ομάδα Ι	18.030.380	14.424.304
2000 ES 16 C PE 078	Υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Duero - 2001	5.389.000	4.311.200
2000 ES 16 C PE 094	Υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Τάγου - 2001	12.578.895	10.063.116
2000 ES 16 C PE 113	Έργα υδροδότησης στην υδρολογική λεκάνη του Έβρου - 2001 - Ομάδα Ι	7.301.580	5.841.264
2000 ES 16 C PE 115	Υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Guadiana - 2001 - Ομάδα Ι	19.474.109	15.579.287
2000 ES 16 C PE 121	Υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Borrá - ομάδα 2001	13.639.823	10.911.858
2000 ES 16 C PE 133	Υδροδότηση πληθυσμών της υδρολογικής λεκάνης Guadiana: περιφέρεια Andévalo	14.274.020	11.419.216
2001 ES 16 C PE 002	Υδροδότηση της Lorca και Puerto Lumbresas	10.691.899	9.088.114
2001 ES 16 C PE 020	Έργα υδροδότησης στις Καναρίους νήσους. 2001 - Ομάδα ΙΙ	5.201.930	4.161.544
2001 ES 16 C PE 023	Υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Borrá: Asturias, 2001	8.187.144	6.549.715
2001 ES 16 C PE 039	Υδροδότηση της βορειοανατολικής λεκάνης της ένωσης δήμων Montejurra	9.991.826	7.993.461
2001 ES 16 C PE 040	Υδροδότηση με πόσιμο νερό της μητροπολιτικής περιοχής της Γρανάδας	28.170.639	22.536.511

Επεξεργασία λυμάτων

Ο τομέας αυτός απορρόφησε το 2001 465 εκατ. €, δηλαδή το 43 % του περιβαλλοντικού σκέλους του Ταμείου Συνοχής, το μεγαλύτερο τμήμα των πόρων που διατίθενται για τον τομέα αυτό. Οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν, για άλλη μια φορά, στην εφαρμογή της οδηγίας 91/271/ΕΟΚ και στην εφαρμογή του Εθνικού Σχεδίου Εξυγίανσης και Καθαρισμού.

Εγκρίθηκαν τριάντα δύο αποφάσεις για έργα και ομάδες έργων που εκτελούνται στις κυριότερες υδρολογικές λεκάνες, καθώς και μία απόφαση τροποποίησης ήδη εγκριθέντος έργου. Τα έργα αυτά αφορούν τη βελτίωση των δικτύων καθαρισμού, των συλλεκτήρων και των σταθμών καθαρισμού.

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΤΟ 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
2000ES16CPE005	Εξυγίανση και καθαρισμός της υδρολογικής λεκάνης Segura	35 812 000	28 649 600
2000ES16CPE026	Εξυγίανση και καθαρισμός της υδρολογικής λεκάνης Γουαδαλκιβίρ: Entorno de Doñana	5 051 000	4 293 350
2000ES16CPE040	Εξυγίανση και καθαρισμός στη Χώρα των Βάσκων – Υδρολογική λεκάνη Borra - III	18 288 000	14 630 400
2000ES16CPE067	Εξυγίανση και καθαρισμός της υδρολογικής λεκάνης Guadiana: Campiña Sur, ποταμός Guadajira και Vegas Bajas	55 593 000	47 254 050
2000ES16CPE068	Εξυγίανση και καθαρισμός της υδρολογικής λεκάνης Júcar: EDAR de Alzira	22 291 000	18 947 350
2000ES16CPE070	Εξυγίανση και υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Duero 2001	8 765 589	7 012 471
2000ES16CPE073	Έργα εξυγίανσης και καθαρισμού στις Καναρίους νήσους	14 311 412	11 449 130
2000ES16CPE075	Έργα εξυγίανσης και καθαρισμού στην υδρολογική λεκάνη Guadiana - (Ομάδα 2001)	7 947 582	6 358 065
2000ES16CPE077	Εξυγίανση και υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Νότου και στην υδρολογική λεκάνη του Γουαδαλκιβίρ	16 740 149	13 392 119
2000ES16CPE079	Εξυγίανση στην υδρολογική λεκάνη του Duero 2001 - Ομάδα 1	12 389 685	9 911 748
2000ES16CPE080	Εξυγίανση και καθαρισμός στην υδρολογική λεκάνη του Júcar - 2001 - Ομάδα 1	9 573 982	7 659 186
2000ES16CPE082	Εξυγίανση και καθαρισμός στους τοπικούς δήμους της Καταλωνίας. Υδρολογική λεκάνη του Έβρου - Ομάδα 2000	25 831 026	20 664 821
2000ES16CPE085	Έργα εξυγίανσης στην υδρολογική λεκάνη του Borra III: Χώρα των Βάσκων - 2001- Ομάδα 2	24 392 387	19 513 910
2000ES16CPE086	Συνολικό έργο για τη διαχείριση των υδάτων της λεκάνης του ποταμού Ripoll - Sabadell	11 665 762	9 332 610
2000ES16CPE090	Έργα εξυγίανσης και καθαρισμού στην υδρολογική λεκάνη του Γουαδαλκιβίρ - 2001 - Ομάδα 1	17 256 819	13 805 455
2000ES16CPE096	Έργα εξυγίανσης στην υδρολογική λεκάνη του Borra: Γαλικία - Ομάδα 2001	20 013 023	16 010 418
2000ES16CPE097	Έργα εξυγίανσης στην υδρολογική λεκάνη του Borra: Asturias - Ομάδα 2001	7 999 745	6 399 796
2000ES16CPE104	Έργα διευθέτησης των αστικών αποχετευτικών δικτύων Terrasa	10 453 800	8 363 040
2000ES16CPE105	Έργα εξυγίανσης και καθαρισμού στην υδρολογική λεκάνη του Γουαδαλκιβίρ -2001 - Ομάδα 2	17 465 354	13 972 283
2000ES16CPE129	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης των Βαlearίδων νήσων - 2001 - Ομάδα 1	4 818 960	3 855 176
2001ES16CPE015	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Duero 2001 - Ομάδα 2	18 858 662	15 086 930
2001ES16CPE016	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Guadiana - 2001 - Ομάδα 2	8 791 770	7 033 416
2001ES16CPE018	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Έβρου: περικλειστές λεκάνες Καταλωνίας 2001-Ομάδα 3	24 707 273	19 765 818
2001ES16CPE022	Εξυγίανση και υδροδότηση στην υδρολογική λεκάνη του Borra - Γαλικία -2001	8 589 716	6 871 773
2001ES16CPE032	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Borra : Γαλικία - 2001 - Ομάδα 2	10 605 737	8 483 790
2001ES16CPE034	Δράσεις εξυγίανσης στην υδρολογική λεκάνη του Έβρου - 2001 - Ομάδα 2	7 632 857	6 106 286
2001ES16CPE036	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Borra : Γαλικία - 2001 -Ομάδα 3	24 446 167	19 556 934
2001ES16CPE048	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Borra: Asturias - 2001 - Ομάδα 2	15 379 899	12 303 919
2001ES16CPE049	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Borra: Χώρα των Βάσκων - 2001 - Ομάδα 1	27 456 928	21 965 542
2001ES16CPE051	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης των Καναρίων - 2001 - Ομάδα 2	6 521 500	5 217 200
2001ES16CPE056	Εξυγίανση και καθαρισμός της υδρολογικής λεκάνης του Τάγου - 2001 - Ομάδα 2	35 472 793	28 378 234
2001ES16CPE061	Εξυγίανση της υδρολογικής λεκάνης του Τάγου - 2001 - Ομάδα 3	18 703 718	14 962 974

Απορρίμματα

Ενόψει της εφαρμογής του Εθνικού Σχεδίου Απορριμμάτων που εγκρίθηκε το 2000, οι ισπανικές αρχές υπέβαλαν μεγάλο αριθμό έργων στον τομέα αυτό.

Για το 2001, εγκρίθηκαν είκοσι τρεις αποφάσεις σχετικές με τη διαχείριση απορριμμάτων, καθώς και μια απόφαση τροποποίησης έργου που είχε εγκριθεί προηγουμένως. Οι περισσότερες αποφάσεις αντιστοιχούν σε έργα δήμων είτε μεμονωμένων είτε συγκεντρωμένων σε ομάδες ανά Αυτόνομη Κοινότητα ανάλογα με την τοποθεσία του έργου. Χορηγήθηκε συνδρομή 375 εκατ. €, η οποία

αντιπροσωπεύει το 34 % της συνολικής συνδρομής για το σκέλος του περιβάλλοντος.

Δόθηκε προτεραιότητα στα έργα τα σχετικά με αστικά στερεά απόβλητα που αφορούν την επιλεκτική αποκομιδή, στα εργοστάσια λιπασματοποίησης και ανακύκλωσης, στα εργοστάσια βιομεθανοποίησης, στο σύστημα συλλογής με πεπιεσμένο αέρα και στο κλείσιμο χώρων εναπόθεσης, όπως ο χώρος του Valdemingómez στη Μαδρίτη με την ενεργειακή χρησιμοποίηση των παραγομένων αερίων.

ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΑ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΤΟ 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
2000ES16CPE002	Συγκρότημα βιομηχανικής αξιοποίησης στερεών απορριμμάτων αστικών και βιομηχανικών όχι εξειδικευμένων στην Cantabria	65 194 920	15 405 578
2000ES16CPE014	Δράσεις στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων στις Asturias 2001 - Ομάδα Ι	8 668 100	1 134 000
2000ES16CPE018	Δράσεις στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων στην Castilla-La Mancha	20 709 900	16 567 920
2000ES16CPE020	Δράσεις στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων στην Estremadura (2 ^η φάση του κατευθυντηρίου σχεδίου)	16 972 500	13 578 000
2000ES16CPE029	Δράσεις στον τομέα της διαχείρισης απορριμμάτων στη Μούρθια	11 083 500	8 866 800
2000ES16CPE069	Κατασκευή εργοστασίου βιομεθανοποίησης και κοπροχωματοποίησης αποικοδομήσιμων στοιχείων αστικών στερεών απορριμμάτων, περιλαμβανομένης της ενεργειακής αξιοποίησης και της αεριοποίησης στο χώρο απόθεσης Pinto	45 580 758	36 464 606
2000ES16CPE132	Σύστημα πνευματικής συλλογής αστικών στερεών απορριμμάτων στο ιστορικό κέντρο της Palma de Mallorca	15 311 600	12 249 280
2000ES16CPE138	Διαχείριση απορριμμάτων της Ανδαλουσίας - 2001- Ομάδα Ι	31 636 559	25 309 247
2000ES16CPE140	Διαχείριση απορριμμάτων της Castilla-La- Mancha - 2001- Ομάδα Ι	16 564 736	13 251 789
2000ES16CPE141	Διαχείριση απορριμμάτων της αυτόνομης κοινότητας Castilla-León - 2001	35 517 017	28 413 614
2000ES16CPE146	Διαχείριση απορριμμάτων της Melilla	3 792 471	3 033 977
2001ES16CPE005	Επιλεκτική συγκέντρωση απορριμμάτων στο Zarzaquemada Sur και επέκταση του επιλεκτικού συστήματος στο Zarzaquemada Norte	10 930 910	8 744 728
2001ES16CPE007	Διαχείριση απορριμμάτων της Ανδαλουσίας - 2001 -Ομάδα 2	16 348 755	13 079 004
2001ES16CPE009	Διαχείριση απορριμμάτων των Asturias - 2001	12 899 865	10 319 892
2001ES16CPE010	Διαχείριση απορριμμάτων της Καταλονίας - 2001	16 088 089	12 870 471
2001ES16CPE011	Διαχείριση απορριμμάτων της Γαλικίας - 2001 - Ομάδα Ι	10 070 843	8 056 674
2001ES16CPE012	Διαχείριση απορριμμάτων της Μαδρίτης - 2001 - Ομάδα 2	76 785 683	61 428 546
2001ES16CPE014	Υπόγειοι περιέκτες αστικών στερεών απορριμμάτων της Cantabria	3 355 297	2 684 238
2001ES16CPE026	Διαχείριση απορριμμάτων του δήμου της Βαλένθια - 2001 - Ομάδα 2	39 256 200	31 404 960
2001ES16CPE030	Εργοστάσιο επεξεργασίας, ανακύκλωσης και αξιοποίησης στερεών αστικών απορριμμάτων στην αυτόνομη κοινότητα La Rioja	9 766 446	7 813 157
2001ES16CPE045	Διαχείριση απορριμμάτων της Γαλικίας - 2001 - Ομάδα 2	26 270 031	21 016 025
2001ES16CPE046	Σχέδιο βιομεθανοποίησης της ένωσης δήμων για τη διαχείριση αστικών στερεών απορριμμάτων της La Ribera Ναβάρρας	4 577 603	3 662 082

Αστικό περιβάλλον

Στον τομέα αυτό, εκδόθηκαν κατ' εξαίρεση τρεις αποφάσεις. Τα έργα αυτά αντιστοιχούν στη δεύτερη φάση των έργων που είχαν εγκριθεί προηγουμένως, ούτως ώστε να τα συμπληρώσουν. Η συνδρομή που χορηγήθηκε στον τομέα αυτόν το 2001 ανέρχεται σε 33 εκατ. €, δηλαδή στο 3% της συνολικής συνδρομής για το θέμα του περιβάλλοντος.

ΑΣΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΤΟ 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
2000ES16CPE043	Σχέδιο αποκατάστασης των ποταμών της Pamplona: Arga (2 ^η φάση), Elorz και Sadar	10 800 638	8 640 510
2000ES16CPE061	Περιβαλλοντική αποκατάσταση του τελευταίου μέρους του ρεύματος του ποταμού Besos. Φάση ΙΙ	16 275 417	13 020 333
2001ES16CPE060	Ανάπλαση του αστικού περιβάλλοντος στους δήμους της αυτόνομης κοινότητας της Καταλονίας	14 149 877	11 319 901

Τεχνική βοήθεια

Χορηγήθηκε ενίσχυση ύψους 812.268 € ως στήριξη για τη διαχείριση του Ταμείου Συνοχής την υπόψη περίοδο. Στόχος της ενίσχυσης αυτής είναι: η βελτίωση του επιπέδου ποιότητας των υποβαλλομένων αιτήσεων ενίσχυσης έργων, η ενδυνάμωση των δραστηριοτήτων αξιολόγησης και παρακολούθησης των έργων, η διαχείριση των επισκέψεων ελέγχου και η διευκόλυνση του έργου διαχείρισης του Ταμείου Συνοχής εκ μέρους των Αυτόνομων κοινοτήτων και των δήμων.

Ιδιαίτερα απομακρυσμένες περιφέρειες

Οι ενέργειες συνεχίζουν να λαμβάνουν υπόψη τη σημασία που αποδίδεται στην ανάπτυξη των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών (Κανάριες νήσοι), ενισχυμένη από την Έκθεση της Επιτροπής COM/2000/0147 σχετικά με τα μέτρα που αποσκοπούν στην εφαρμογή του άρθρου 299 παράγραφος 2 της Συνθήκης. Η χορηγηθείσα κοινοτική συνδρομή αντιπροσωπεύει 35 εκατ. €.

Υδροδότηση με πόσιμο νερό

Το Ταμείο Συνοχής αποδίδει ιδιαίτερη σημασία στον τομέα αυτό στις Κανάριες νήσους λόγω των ειδικών προβλημάτων τους. Οι ενέργειες που παρουσιάστηκαν το 2001 συνεχίζουν να επικεντρώνουν τις προσπάθειες στα δίκτυα υδροδότησης σε κοινότητες μέσου μεγέθους.

Επεξεργασία λυμάτων

Οι Κανάριες νήσοι είναι ελλειμματικές στον τομέα αυτό και συνεχίζει να καταβάλλεται σημαντική προσπάθεια ώστε να καταστεί δυνατή η αισθητή βελτίωση της ποιότητας των υδάτων. Οι ενέργειες που παρουσιάστηκαν το 2001 δίδουν έμφαση στη βελτίωση των εγκαταστάσεων δικτύων καθαρισμού.

Απορρίμματα

Λόγω του νησιωτικού χαρακτήρα τους, οι Κανάριες νήσοι αντιμετωπίζουν ιδιαίτερα σημαντικούς περιορισμούς ως προς την επεξεργασία των απορριμμάτων. Το Ταμείο Συνοχής κατέβαλε προσπάθεια για την αντιμετώπιση της κατάστασης και τη δημιουργία της βασικής υποδομής. Συνεχίζονται οι ενέργειες που είχαν αναληφθεί προηγουμένως όσον αφορά την κατασκευή των περιβαλλοντικών συγκροτημάτων.

3.1.2.2 Μεταφορές

Στο σύνολο των αποφάσεων ενίσχυσης που εγκρίθηκαν το 2001 από την Επιτροπή, ο τομέας των μεταφορών απορρόφησε το 51 % της συνολικής συνδρομής και το 48,3 % των αναλήψεων υποχρεώσεων που πραγματοποιήθηκαν.

Κατά τη διάρκεια του 2001, η Επιτροπή ενέκρινε συνολικά 12 αποφάσεις χρηματοδότησης έργων στον τομέα των μεταφορών για συναφείς επενδύσεις της τάξεως του 1,621 δισεκατ. €. Το ποσό της εγκριθείσας ενίσχυσης ανέρχεται σε 1,121 δισεκατ. €.

Η κατανομή ανά τρόπο μεταφοράς παρουσιάζεται στον ακόλουθο πίνακα.

Τρόπος μεταφοράς	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)	% της Συνδρομής	Αναλήψεις υποχρεώσεων 2001 (εκατ. €)
Οδοί	183,5	156,0	13,9	91,6
Σιδηρόδρομοι	1.055,9	762,7	68,0	651,7
Λιμένες	381,6	202,2	18,1	67,0
Σύνολο	1.621,0	1.120,9	100,0	810,3

Οδικό δίκτυο

Γι' αυτόν τον τρόπο μεταφοράς, προτεραιότητα εξακολούθησε να δίδεται και αυτό το έτος στην πρόοδο των αξόνων σύνδεσης με τη Γαλλία καθώς και η ανάπτυξη των συνδέσεων μεταξύ οδικών δικτύων που ανήκουν στα ΔΕΔ.

Το 2001 η Επιτροπή ενέκρινε ενισχύσεις για τα δύο έργα που υπέβαλαν οι ισπανικές αρχές. Τα έργα αυτά αφορούν την περιφερειακή λεωφόρο της Σαραγόσα, σημαντικό πυρήνα σύνδεσης των διαφόρων αξόνων που συγκλίνουν σε αυτή την πόλη και τμήμα του εγκάρσιου άξονα της Καταλωνίας, μεταξύ Cervera και Santa María del Camí. Με το τελευταίο αυτό έργο ολοκληρώνεται το σύνολο του σημαντικού αυτού άξονα επικοινωνιών.

Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα έργα που εγκρίθηκαν το 2001 στον υποτομέα των οδικών έργων.

ΟΔΟΙ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΤΟ 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή του ΤΣ (εκατ. €)
2001.ES.16.C.PT.011	Autovia Cervera -S.M. Camí	128,2	108,9
2001.ES.16.C.PT.013	Autovia Ronda Sur, Zaragoza	55,3	47,0
ΣΥΝΟΛΟ		183,5	155,9

Σιδηροδρομικό δίκτυο

Το 2001, συνεχίστηκε η προσπάθεια υπέρ των επενδύσεων στη γραμμή μεγάλης ταχύτητας Μαδρίτης – Βαρκελώνης – γαλλικών συνόρων. Υπενθυμίζεται ότι η σιδηροδρομική αυτή γραμμή χαρακτηρίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο του Έσσεν (9-10 Δεκεμβρίου 1994) ως ένα από τα μεγάλα έργα προτεραιότητας. Οι αποφάσεις που εγκρίθηκαν το 2001 αφορούν κυρίως την κατασκευή αυτής της γραμμής στην Αυτόνομη Κοινότητα της Καταλωνίας ενόψει της επέκτασης των εργασιών προς τη Βαρκελώνη.

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΟΙ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ ΤΟ 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή του ΤΣ (εκατ. €)
98.11.65.002 Τροποποίηση	TYT (Μαδρίτη – Lleida)	141,1	101,7
Διάφορα έργα	TYT (Lleida - Tarragona - Martorell)	914,8	660,9
Σύνολο		1.055,9	762,6

Λιμένες

Όσον αφορά τον τομέα των θαλασσιών λιμένων, το Ταμείο Συνοχής χρηματοδότησε το 2001 το έργο επέκτασης του λιμένα της Βαρκελώνης. Η συγχρηματοδότηση αφορά αποκλειστικά ορισμένες φάσεις του έργου επέκτασης του λιμένα της Βαρκελώνης, και ειδικότερα τους δύο προστατευτικούς λιμενοβραχίονες (ανατολικό και νότιο) και ορισμένα μέτρα διόρθωσης για την ελαχιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων του έργου. Οι εργασίες αυτές εντάσσονται στο Κατευθυντήριο Σχέδιο του λιμένα της Βαρκελώνης το οποίο πλαισιώνει όλες τις ενέργειες που συνδέονται με την επέκταση του λιμένα της Βαρκελώνης.

Το Κατευθυντήριο Σχέδιο του Λιμένα συνεχίζει την εξάλειψη των κύριων διαρθρωτικών σημείων συμφόρησης του λιμένα της Βαρκελώνης: την έλλειψη χώρου και τις σιδηροδρομικές συνδέσεις ευρωπαϊκών διαστάσεων.

Η διεύρυνση του λιμένα της Βαρκελώνης είναι έργο κοινού ενδιαφέροντος κατά την έννοια του άρθρου 7 της απόφασης αριθ. 1692/96/EK για τους κοινοτικούς προσανατολισμούς ανάπτυξης των Διευρωπαϊκών Δικτύων Μεταφορών (ΔΕΔ-Μ). Με τη χρηματοδοτική συνδρομή του, το Ταμείο Συνοχής συμβάλλει αποφασιστικά στη γενική βιωσιμότητα του σχεδίου επέκτασης.

Η χρηματοδοτική συνδρομή του Ταμείου Συνοχής στο εν λόγω έργο ανέρχεται σε 202 εκατ. €. Εκτός από το Ταμείο Συνοχής, στη χρηματοδότηση άλλων φάσεων του Κατευθυντηρίου Σχεδίου συμμετέχει και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων με ποσό 250 εκατ. €.

3.1.3. Ιρλανδία

Κατά τη διάρκεια του 2001 η Επιτροπή ενέκρινε μία μόνο νέα ενίσχυση του Ταμείου Συνοχής προς την Ιρλανδία συνολικού ύψους 87,1 εκατ. ευρώ, εκ των οποίων αναλήφθηκαν υποχρεώσεις από τον προϋπολογισμό 2001 για 37,8 εκατ. ευρώ. Το ίδιο έτος έγιναν άλλες τέσσερις αναλήψεις υποχρεώσεων ύψους 77,2 εκατ. ευρώ, οι οποίες αφορούσαν την πρώτη ή μεταγενέστερες δόσεις ήδη εγκριθέντων έργων. Αυτή η μορφή αναλήψεων έχει επηρεαστεί από το μέγεθος των κονδυλίων που διατίθενται για την Ιρλανδία και από την τάση που εγκαινιάστηκε τα τελευταία έτη για μεταστροφή από τη στήριξη προς μικρά έργα στη στήριξη προς μεγάλα έργα με πολυετείς προϋπολογισμούς.

Όσον αφορά τις αναλήψεις, κατά την περίοδο 2000-2006 επιτεύχθηκε καλύτερη ισορροπία μεταξύ έργων μεταφορών και έργων περιβάλλοντος από κατανομή 19.3%/80.7% το 2000 σε 38.0%/62.0% το 2000-2001 αντιστοίχως. Με μια μικρή ομάδα μεγάλων έργων είναι σχετικά δύσκολο να εξασφαλιστεί η ισορροπία κάθε χρόνο. Εντούτοις, ο στόχος παραμένει η εξασφάλιση ισορροπίας 50:50 κατά την περίοδο του προγράμματος.

Το 2001 περατώθηκαν επίσης 9 έργα από την περίοδο 1993-99 και εξετάστηκαν οι τελικές εκθέσεις για πέντε άλλα έργα. Επίσης, έγιναν 22 τροποποιήσεις έργων για τα οποία είχαν εκδοθεί αποφάσεις το διάστημα 1993-99.

ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟ 2001-ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΛΥΜΑΤΩΝ			
Αριθ. CCI	Ονομασία	Τύπος έργου/ανάληψης	Ανάληψη υποχρεώσεων 2001 (εκατ. €)
2000 IE 16 C PE 001	Επεξεργασία Λυμάτων Περιφέρειας Δουβλίνου (Στάδιο V)	Δεύτερη ετήσια δόση	16.27
1999 IE 16 C PE 002	Βασική αποχέτευση Limerick (Στάδιο III)	Δεύτερη ετήσια δόση	23.46
		ΣΥΝΟΛΟ	39.73
ΙΡΛΑΝΔΙΑ – ΕΡΓΑ ΠΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟ 2001 ΟΔΟΙ			
Αριθ. CCI	Ονομασία	Τύπος έργου/ανάληψης	Ανάληψη υποχρεώσεων 2001 (εκατ. €)
2000 IE 16 C PT 001	Νοτιοανατολικός αυτοκινητόδρομος M50 (Στάδιο II)	Πρώτη ετήσια δόση	37.88
2000 IE 16 C PT 002	M1 Cloghran - Lissenhall (Στάδιο II)	Δεύτερη ετήσια δόση	19.40
2000 IE 16 C PT 003	M1 Lissenhall Balbriggan	Πρώτη ετήσια δόση (1)	17.98
		ΣΥΝΟΛΟ	75.26

(1) η ενίσχυση είχε εγκριθεί το Δεκέμβριο 2000.

3.1.3.1. Περιβάλλον

Οι δύο προτεραιότητες για τον τομέα του περιβάλλοντος κατά την τρέχουσα περίοδο είναι η συλλογή και επεξεργασία λυμάτων και η διαχείριση των αστικών στερεών αποβλήτων.

Συλλογή και επεξεργασία λυμάτων

Κανένα νέο έργο δεν ενισχύθηκε το 2001.

Στερεά απόβλητα

Κανένα νέο έργο δεν ενισχύθηκε το 2001.

3.1.3.2. Μεταφορές

Όπως και στον τομέα του περιβάλλοντος, την παρούσα περίοδο υπάρχουν μόνον δύο τομείς προτεραιότητας: οδοί και δημόσιες μεταφορές.

Οδοί

Κατά το 2001 εκδόθηκε μία απόφαση ενίσχυσης η οποία αφορούσε το στάδιο κατασκευής ενός έργου αυτοκινητοδρόμου που είχε λάβει στήριξη παλαιότερα. Το έργο βρίσκεται επί του άξονα M50 στον οποίο έχει δοθεί προτεραιότητα βάσει της πρωτοβουλίας για το Διευρωπαϊκό Δίκτυο Μεταφορών.

Οδοί Έργα που εγκρίθηκαν το 2001			
Αριθ. αναφοράς έργου	Ονομασία	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή του ΤΣ (εκατ. €)
2000/IE/16/C/PE/001	Νοτιοανατολικός αυτοκινητόδρομος M50 (Στάδιο II)	87.1	74.0

Οι στόχοι του έργου του M50 μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

Νοτιοανατολικός αυτοκινητόδρομος M50 (Στάδιο II): Ο Νοτιοανατολικός αυτοκινητόδρομος M50 αποτελεί τμήμα του περιφερειακού του Δουβλίνου M50, ο οποίος με τη σειρά του αποτελεί τμήμα του E01 μεταξύ των λιμένων Larne και Rosslare. Το έργο αποτελεί τον "ελλείποντα κρίκο" στην αλυσίδα των έργων με τα οποία θα δημιουργηθεί ένας πλήρης δακτύλιος αυτοκινητοδρόμων γύρω από το Δουβλίνο. Η σχεδιαστική και προκατασκευαστική φάση του έργου, συμπεριλαμβανομένης της λεπτομερούς σχεδίασης, έρευνας του χώρου και αξιολόγησης των περιβαλλοντικών επιπτώσεων είχε ενισχυθεί από το Ταμείο Συνοχής στο πλαίσιο του Σταδίου I. Η Επιτροπή ενισχύει τη δαπάνη κτιρίων και κατασκευής περίπου 8,6 χλμ του κύριου τμήματος του αυτοκινητοδρόμου, των συναφών τεχνικών έργων και τριών κόμβων.

Όπως και με προηγούμενα οδικά έργα προτεραιότητας που χρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Συνοχής και ενόψει του μεγέθους των απαιτούμενων κατασκευαστικών εργασιών σε σύγκριση με το περιορισμένο ύψος της διαθέσιμης στήριξης από το Ταμείο Συνοχής, η Επιτροπή και οι ιρλανδικές αρχές συμφώνησαν ότι η απόφαση ενίσχυσης θα κατευθύνει τη χρηματοδότηση προς επιλεγμένες δαπάνες κατασκευής του έργου.

Σιδηρόδρομοι

Κανένα νέο έργο δεν ενισχύθηκε το 2001.

3.1.4. Πορτογαλία

Κατά το 2001 η Επιτροπή ενέκρινε 16 νέα έργα για τα οποία χορηγήθηκε χρηματοδότηση ύψους 566,7 εκατ. €, εκ των οποίων έγιναν αναλήψεις υποχρεώσεων από τον προϋπολογισμό 2001 για 327,7 εκατ. €.

Μετά από αυτές τις αναλήψεις, και λαμβανομένων υπόψη των έργων που είχαν εγκριθεί τα προηγούμενα έτη και έχουν επιπτώσεις στον προϋπολογισμό 2001, το σύνολο των αναλήψεων υποχρεώσεων του έτους παρουσιάζεται ως εξής:

	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνολική συνδρομή του ΤΣ (εκατ. €)	Αναλήψεις υποχρεώσεων 2001 (εκατ. €)
Περιβάλλον 2001	457	302,3	231,7
Μεταφορές 2001	354,7	264,4	96
Περιβάλλον προηγούμενα έτη	116,8	64,6	6,3
Μεταφορές προηγούμενα έτη	649,4	504,5	121,8
Σύνολο	1577,9	1135,8	455,8

3.1.4.1. Περιβάλλον

Όπως και κατά την προηγούμενη περίοδο, οι βασικές προτεραιότητες για την παρέμβαση του Ταμείου κατά την περίοδο 2000-2006 είναι η επεξεργασία των λυμάτων, η παροχή πόσιμου νερού και η επεξεργασία των αστικών απορριμμάτων. Πρέπει να σημειωθεί ότι η Πορτογαλία, ακολουθώντας τις κατευθύνσεις της οδηγίας πλαίσιο για το νερό, υιοθέτησε νέα προσέγγιση για τη διαχείριση των υδάτων. Τα υποβληθέντα έργα έχουν εκπονηθεί επί τη βάσει υδρολογικών λεκανών και ολοκληρώνουν τον κύκλο των υδάτων, δηλαδή αποσκοπούν συγχρόνως στη συλλογή, στην επεξεργασία και στη διανομή πόσιμου νερού και παράλληλα στην ενδεδειγμένη επεξεργασία των λυμάτων (υπόνομοι). Για το λόγο αυτό, η κατανομή που ακολουθεί περιορίζεται στον ολοκληρωμένο τομέα των υδάτων και στον τομέα των αστικών απορριμμάτων.

Έτσι, καθόλη τη διάρκεια του 2001 η Επιτροπή ενέκρινε 12 νέα έργα στον τομέα του περιβάλλοντος, εκ των οποίων 7 στον τομέα των υδάτων και 5 στον τομέα των αστικών απορριμμάτων.

	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Χρηματοδοτική συνδρομή (εκατ. €)	% της συνολικής συνδρομής για το περιβάλλον	Αναλήψεις υποχρεώσεων 2001 (εκατ. €)
Ολοκληρωμένος τομέας των υδάτων	301	185,2	61,3 %	148,2
Τομέας των αστικών απορριμμάτων	156	117,1	38,7 %	83,4
Έργα προηγούμενων ετών	-	-	-	6,3
Σύνολο	457	302,3	100 %	237,9

Τομέας υδάτων

Κατά την προηγούμενη περίοδο, οι παρεμβάσεις του Ταμείου επικεντρώθηκαν στις περισσότερο πυκνοκατοικημένες περιφέρειες. Κατά την παρούσα περίοδο, όπως διαπιστώθηκε ήδη το προηγούμενο έτος, οι παρεμβάσεις εστιάζονται πλέον και στις πιο αραιοκατοικημένες περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένης της Αυτόνομης

Περιφέρειας της Μαδέρας, ούτως ώστε να συνεχιστεί η στρατηγική που έχει καθοριστεί για τον τομέα.

Το μοντέλο διαχείρισης που υιοθετήθηκε, το οποίο βασίζεται στα διαδημοτικά συστήματα, επιτρέπει την υλοποίηση έργων μεγάλης κλίμακας που προσφέρουν σημαντικές οικονομίες κλίμακας και διευκολύνουν την παρακολούθηση της στρατηγικής.

Τα επτά έργα που εγκρίθηκαν αντιπροσωπεύουν επένδυση 301 εκατ. €, εκ των οποίων 185,2 εκατ. € χορηγούνται από το Ταμείο Συνοχής. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει περίπου 61,3 % της συνδρομής που χορηγήθηκε το 2001 για έργα στον τομέα του περιβάλλοντος στην **Πορτογαλία**.

Τομέας ύδρευσης-αποχέτευσης Έργα που εγκρίθηκαν το 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
1998/PT/16/C/PE/002	Επεξεργασία λυμάτων Λισαβόνας – Σταθμός καθαρισμού Alcântara	33,4	10
2000/PT/16/C/PE/005-010	Ομάδα Μελετών, Τεχνικών Έργων και Τεχνικής Βοήθειας – 1 ^η φάση	36,6	31,1
2000/PT/16/C/PE/009	Διαδημοτικό σύστημα Minho Lima	39,1	25,4
2000/PT/16/C/PE/007	Διαδημοτικό σύστημα Zêzere Cda	54,9	34,6
2001/PT/16/C/PE/002	Βελτιστοποιημένη διαχείριση υδάτων στην αυτόνομη περιφέρεια της Μαδέρας – 1 ^η φάση	39,7	29
2001/PT/16/C/PE/007	Διαδημοτικό σύστημα Zêzere Nabão	63,7	44,6
2000/PT/16/C/PE/004	Επεξεργασία λυμάτων της νότιας ζώνης του μείζονος Πόρτο – Σταθμός καθαρισμού Sobreiras	33,6	10,5

Αστικά απορρίμματα

Όπως και κατά την προηγούμενη περίοδο (1993-1999), η Επιτροπή και η Πορτογαλία συνεχίζουν να αποδίδουν ιδιαίτερη σημασία στη διαχείριση των αστικών απορριμμάτων, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι που καθορίζονται στο Στρατηγικό Σχέδιο Αστικών Στερεών Αποβλήτων (PERSU), το οποίο εγκρίθηκε το 1996.

Έτσι, το Ταμείο Συνοχής ενέκρινε το 2001 πέντε νέα έργα που εντάσσονται στην καθορισθείσα στρατηγική, και ειδικότερα τη δημιουργία σε εθνικό επίπεδο δικτύου πρωτοβάθμιας υποδομής αποκομιδής, επεξεργασίας και διάθεσης των απορριμμάτων και το κλείσιμο των μη ελεγχόμενων χώρων εναπόθεσης (lixeiros) όπου εναποτίθετο το μεγαλύτερο μέρος των αστικών απορριμμάτων υπό απαράδεκτες περιβαλλοντικές συνθήκες.

Ενώ στο παρελθόν η δημιουργία των υποδομών αυτών γινόταν ιδίως στις παράκτιες περιφέρειες της Πορτογαλίας – τις πιο πυκνοκατοικημένες περιφέρειες – το Ταμείο Συνοχής παρεμβαίνει πλέον, όπως έκανε ήδη και το προηγούμενο έτος, στις περιφέρειες της ενδοχώρας της Πορτογαλίας, ούτως ώστε να εξασφαλίσει βραχυπρόθεσμα την πλήρη κάλυψη της επικράτειας.

Έτσι, κατά τη διάρκεια του 2001, η Επιτροπή ενέκρινε δύο νέα έργα (βλ. πίνακα που ακολουθεί) με τα οποία δημιουργούνται δύο νέα συστήματα επεξεργασίας των απορριμμάτων που παράγονται σε περιφέρειες της ενδοχώρας της ηπειρωτικής Πορτογαλίας, ενέκρινε νέες φάσεις δύο έργων που είχαν εγκριθεί κατά το παρελθόν, καθώς και ένα έργο για την υλοποίηση ενεργειών που θα επιτρέψουν τη βελτίωση του επιπέδου επεξεργασίας σε μερικά συστήματα που λειτουργούν ήδη.

Τα πέντε έργα που εγκρίθηκαν αντιπροσωπεύουν επένδυση 156 εκατ. €, εκ των οποίων 117,1 εκατ. € χορηγούνται από το Ταμείο Συνοχής. Το ποσό αυτό αντιπροσωπεύει περίπου το 38,7% της συνδρομής που χορηγήθηκε το 2001 για έργα στον τομέα του περιβάλλοντος στην **Πορτογαλία**.

Επεξεργασία των ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΡΡΙΜΜΑΤΩΝ Έργα που εγκρίθηκαν το 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
2001/PT/16/C/PE/001	Σύστημα επεξεργασίας αποβλήτων Baixo Alentejo	22,1	18,9
97/10/61/015	Σύστημα επεξεργασίας απορριμμάτων της δυτικής περιφέρειας – Ενίσχυση της συνδρομής	31,3	26,6
2000/PT/16/C/PE/002	Μονάδα αποτέφρωσης νήσου Μαδέρας – 2 ^η φάση	68	45,4
2000/PT/16/C/PE/015	Σύστημα επεξεργασίας απορριμμάτων Cova da Beira	16,4	13,9
2001/PT/16/C/PE/003	Συμπληρωματικές δράσεις επεξεργασίας απορριμμάτων	18,2	13,6

3.1.4.2. Μεταφορές

Λαμβανομένων υπόψη των χρηματοδοτικών διαστάσεων των έργων που εγκρίθηκαν το 2000 στον τομέα των σιδηροδρόμων, δεν υπήρχαν μεγάλες δυνατότητες για την έγκριση νέων έργων στον τομέα των μεταφορών, διότι οι δόσεις αναλήψεων υποχρεώσεων που έπρεπε να εγγραφούν στον προϋπολογισμό 2001 για τα έργα αυτά απορροφούσαν ήδη σημαντικό τμήμα της ποσόστωσης που χορηγείται στην Πορτογαλία. Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται τα ποσά που αφορούν τα νέα έργα, καθώς και το ποσό αναλήψεων που αφορά τις δόσεις για το 2001 έργων που είχαν εγκριθεί το 2000. Διαπιστώνεται επίσης ότι το 2001 το σύνολο σχεδόν (92,6 %) των κονδυλίων που χορηγήθηκαν στον τομέα των μεταφορών αφιερώθηκε αποκλειστικά στον τομέα των σιδηροδρόμων.

Όπως και το 2000, το Ταμείο Συνοχής κατέβαλε σημαντική προσπάθεια για επενδύσεις στον τομέα των σιδηροδρόμων στην Πορτογαλία. Η προσπάθεια αυτή συνέχισε να επικεντρώνεται σε δύο γραμμές μεγάλης στρατηγικής σημασίας – στη γραμμή του Βορρά και στη γραμμή του Algarve – οι οποίες ενσωματώνονται στο έργο προτεραιότητας αριθ. 8.

	Συνολική επιλέξιμη δαπάνη (εκατ. €)	Χρηματοδοτική συνδρομή (εκατ. €)	% συνολικής συνδρομής για τις μεταφορές	Αναλήψεις υποχρεώσεων 2001 (εκατ. €)
Τομέας των σιδηροδρόμων	315,6	244,8	92,6 %	80,3
Τομέας των λιμένων	39,1	19,6	7,4 %	15,7
Έργα προηγούμενων ετών				121,8
Σύνολο	354,7	264,4	100 %	217,8

Η Επιτροπή ενέκρινε τέσσερα νέα έργα (βλ. ακόλουθο πίνακα) εκ των οποίων δύο εντάσσονται σε ευρύ πρόγραμμα εκσυγχρονισμού της γραμμής του Algarve, ένα αφορά την επέκταση του δικτύου του μετρό της Λισαβόνας με την κατασκευή τμήματος που θα επιτρέψει διατροπικές συνδέσεις και το τελευταίο αποσκοπεί στη βελτίωση της πρόσβαση στο λιμένα του Aveiro.

Τα τέσσερα εγκριθέντα έργα αντιπροσωπεύουν επένδυση 354,7 εκατ. €, εκ των οποίων 264,4 εκατ. € χορηγούνται από το Ταμείο Συνοχής.

Τομέας των Σιδηροδρόμων Έργα που εγκρίθηκαν το 2001			
Αριθ. έργου	Ονομασία	Συνολική δαπάνη (εκατ. €)	Συνδρομή ΤΣ (εκατ. €)
2001/PT/16/C/PT/001	Εκσυγχρονισμός σιδηροδρομικής σύνδεσης Algarve IV – Τμήμα	9,5	7,6
2001/PT/16/C/PT/002	Μετρό Λισαβόνας – Τμήμα S.Sebastião/Alameda	132,1	98
2001/PT/16/C/PT/003	Εκσυγχρονισμός σιδηροδρομικής σύνδεσης Algarve V – Τμήμα	174	139,2
2000/PT/16/C/PT/010	Λιμένας Aveiro – Οδική και σιδηροδρομική πρόσβαση	39,1	19,6

3.2. τεχνική βοήθεια και εκπονηση μελετών

3.2.1 Γενική πολιτική του Ταμείου

3.2.2. Τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής

Ισπανία

Η τεχνική βοήθεια με πρωτοβουλία της Επιτροπής χρησιμοποιήθηκε για την εκ των υστέρων αξιολόγηση έργου περιβαλλοντικής ανάκτησης μεταλλευτικών αποβλήτων στην περιοχή Riotinto, στην Ανδαλουσία. Στόχος της αποστολής ήταν να αξιολογηθεί η εκμετάλλευση της λεκάνης Aguzadera.

4. ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ, ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΥΠΗΣ

4.1. Παρακολούθηση: συνεδριάσεις επιτροπών και αποστολές

4.1.1. Ελλάδα

4.1.1.1 Επιτροπές παρακολούθησης

Περιβάλλον

Οι συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης και της επιτροπής ad hoc για τα σημαντικά έργα της Ψυττάλειας, του Ευήνου και της ΕΥΔΑΠ πραγματοποιήθηκαν το Μάιο 2001 στην Αθήνα. Το έργο των εν λόγω επιτροπών παρακολούθησης καταγράφεται στα αντίστοιχα πρακτικά.

Μεταφορές

Η συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης πραγματοποιήθηκε το Μάιο 2001 στην Αθήνα. Το έργο της εν λόγω επιτροπής παρακολούθησης καταγράφεται στα αντίστοιχα πρακτικά.

4.1.1.2. Αποστολές παρακολούθησης

Το 2001 πραγματοποιήθηκαν ορισμένες επισκέψεις έργων. Ο στόχος τους ήταν διπλός: αφενός, να επαληθευτεί η πρόοδος που σημειώθηκε στην ολοκλήρωση των εν λόγω έργων και, αφετέρου, να διευκρινιστούν οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν ορισμένα έργα.

Οι επισκέψεις έργων που πραγματοποιήθηκαν απαριθμούνται στο Παράρτημα 1.

4.1.2. Ισπανία

4.1.2.1. Επιτροπές παρακολούθησης

Το 2001, πραγματοποιήθηκε συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης στη Μαδρίτη, στις 26 και 27 Απριλίου 2001. Πρόκειται για τη δέκατη πέμπτη συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης του Ταμείου Συνοχής.

Η επιτροπή υποδιαιρείται σε 7 ειδικές επιτροπές ανά τομέα αντικειμένου και ανά συμμετέχουσα διαχειριστική αρχή, ως εξής :

- Έργα των Αυτόνομων Κοινοτήτων
- Έργα αναδάσωσης
- Έργα των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης
- Έργα Μεταφορών της Κεντρικής διοίκησης
- Έργο ΤΥΤ ΝΟΤΟΥ : γραμμή Μαδρίτης-Βαρκελώνης
- Έργα σύμπραξης δημόσιου και ιδιωτικού τομέα

- Έργα Περιβάλλοντος της Κεντρικής διοίκησης, περιλαμβανομένων των υδρολογικών έργων

Σε κάθε συνεδρίαση της επιτροπής εξετάστηκε η κατάσταση στις 31.12.2000 ορισμένων έργων και ομάδων έργων (63 αποφάσεις συνολικά) τα οποία επελέγησαν προηγουμένως σε σύμπραξη μεταξύ των υπευθύνων του Υπουργείου Οικονομικών και της Επιτροπής. Τα δεδομένα που αφορούν την κατάσταση των μη επιλεγέντων έργων υποβλήθηκαν επίσης στην επιτροπή και απεστάλησαν στην Επιτροπή προς ενημέρωση.

Η συζήτηση περιστράφηκε γύρω από τα στρατηγικά θέματα του τομέα των μεταφορών και από τις προβληματικές πτυχές ορισμένων περιβαλλοντικών έργων. Συγχρόνως, η Επιτροπή εξέθεσε τις νέες κατευθυντήριες γραμμές που θα καθοριστούν για τις τροποποιήσεις των αποφάσεων.

Στο πλαίσιο των συνεδριάσεων της επιτροπής, οι ισπανικές αρχές ανήγγειλαν την υποβολή αιτήσεων τροποποίησης του σχεδίου χρηματοδότησης και των ημερομηνιών αποπεράτωσης των εργασιών για μεγάλο αριθμό έργων. Παράλληλα, ανήγγειλαν το κλείσιμο ορισμένων έργων, διευκρινίζοντας ότι η υποβολή των τελικών εκθέσεων ενδέχεται να καθυστερήσει λόγω τεχνικών πτυχών σχετικών με την παραλαβή των έργων.

Όπως προβλεπόταν, υποβλήθηκαν οι αιτήσεις καταβολής του υπολοίπου για τα έργα αναδάσωσης.

Στη διάρκεια του 2001, έκλεισαν 19 αποφάσεις για τις οποίες καταβλήθηκε το εναπομένον υπόλοιπο.

4.1.2.2. Αποστολές παρακολούθησης

Οι αποστολές που πραγματοποιήθηκαν είχαν ως στόχο να αξιολογηθεί και να ελεγχθεί η πρόοδος των έργων που βρίσκονταν στο στάδιο της εκτέλεσης και να αποσαφηνιστούν οι δυσκολίες που ανέκυψαν κατά την εκτέλεσή τους (βλ. Παράρτημα Ι).

4.1.3. Ιρλανδία

4.1.3.1. Επιτροπές παρακολούθησης

Το 2001 πραγματοποιήθηκαν δύο συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης στις 18 Μαΐου και στις 18 Οκτωβρίου. Γενικά, η Επιτροπή έμεινε ικανοποιημένη με την ποιότητα των πληροφοριών που έδωσαν οι ιρλανδικές αρχές σχετικά με τη διαχείριση των έργων, ενώ τα εκρεμή ζητήματα αντιμετωπίστηκαν κατά τον ενδεδειγμένο τρόπο.

Κατά τις συνεδριάσεις αυτές, η επιτροπή εξέτασε γραπτές εκθέσεις προόδου για περίπου 41 εκκρεμούντα έργα της περιόδου 1993-99 και για 7 έργα της περιόδου 2000-2006.

Το 2001 σημειώθηκε επίσης πρόοδος όσον αφορά την επιτυχή περάτωση και άλλων 9 έργων. Τα εκκρεμούντα έργα της περιόδου 1993-1999 που πρέπει να ολοκληρωθούν έως το τέλος του 2001 αντιπροσωπεύουν περίπου το 30% των έργων που έλαβαν στήριξη κατά την εν λόγω περίοδο.

Όσον αφορά τις αιτήσεις τροποποίησης ή/και παράτασης έργων που υποβλήθηκαν το 2001, η Επιτροπή ενημέρωσε τις ιρλανδικές αρχές ότι αναθεωρεί την πολιτική της σχετικά με την παράταση των προθεσμιών περάτωσης των έργων του Ταμείου Συνοχής και ότι πρόκειται α εκπονηθούν νέες κατευθυντήριες γραμμές για τα κράτη μέλη, οι οποίες θα αντικατοπτρίζουν την περισσότερο περιοριστική πολιτική της Επιτροπής. Εν αναμονή των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών, η Επιτροπή έχει ήδη αρχίσει να περιλαμβάνει ρήτρα που περιορίζει τη δυνατότητα τροποποίησης αποφάσεων οι οποίες έχουν ήδη τροποποιηθεί επανειλημμένα.

4.1.3.2. Αποστολές παρακολούθησης

Οι επισκέψεις στα έργα που πραγματοποιήθηκαν το 2001 είχαν τους εξής στόχους:

- να ελεγχθεί η πρόοδος της ολοκλήρωσης των σχετικών έργων και
- να αποσαφηνιστούν οι δυσκολίες σχετικά με ορισμένα έργα που είχαν αναφερθεί προηγουμένως στην επιτροπή παρακολούθησης και να γίνουν δεκτές τροποποιήσεις των έργων.

Οι επισκέψεις που πραγματοποιήθηκαν σε έργα απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι.

4.1.4. Πορτογαλία

4.1.4.1. Επιτροπές παρακολούθησης

Όπως προβλέπει ο Κανονισμός του Ταμείου, οι συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης πραγματοποιούνται δύο φορές το χρόνο.

Το 2001, οι συνεδριάσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν στις 15 και 16 Μαΐου και στις 11 και 12 Δεκεμβρίου. Εκτός από την εξατομικευμένη ανάλυση κάθε έργου, οι συνεδριάσεις αυτές επέτρεψαν να συζητηθούν θέματα γενικής φύσεως, όπως η δημοσιότητα, ο έλεγχος, οι δημόσιες συμβάσεις, οι κανόνες εκτέλεσης, οι διάφορες πληροφορίες κλπ.

Στην Πορτογαλία, συστήθηκε ειδική επιτροπή για την παρακολούθηση της επέκτασης του αερολιμένα της Μαδέρας και ειδική επιτροπή για τα έργα που αφορούν την επεξεργασία των στερεών αποβλήτων. Το έργο κατασκευής του υδροηλεκτρικού σταθμού Alqueva, αν και παρακολουθείται στο πλαίσιο της γενικής επιτροπής, παρακολουθείται επίσης στο ευρύτερο πλαίσιο της επιτροπής παρακολούθησης που συγκρότησαν τα Διαρθρωτικά Ταμεία για το Ειδικός Πρόγραμμα Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης της περιοχής Alqueva (PEDIZA).

4.1.4.2. Αποστολές παρακολούθησης

Εκτός από τη συμμετοχή της στις συνεδριάσεις της επιτροπής παρακολούθησης, η μονάδα Πορτογαλίας της ΓΔ Περιφεριακής Πολιτικής πραγματοποίησε το 2001 πολλές αποστολές παρακολούθησης, προκειμένου να αξιολογηθεί η πρόοδος των έργων, να γίνουν γνωστά επιτόπου τα προβλήματα που ανακύπτουν στην υλοποίησή τους και να αναζητηθούν οι προσφορότερες λύσεις που καθιστούν δυνατή την ομαλή εκτέλεση των έργων.

Η μονάδα Πορτογαλίας συμμετείχε επίσης από τις 5 έως τις 7 Νοεμβρίου 2001, σε αποστολή ελέγχου που πραγματοποιήθηκε από τη μονάδα της ΓΔ Περιφεριακής

Ανάπτυξης η οποία είναι αρμόδια για τον έλεγχο των παρεμβάσεων του Ταμείου Συνοχής στα έργα 95/10/61/026 – Valorsul και 95/10/65/002 – Λιμένας Λισαβόνας – Sta. Apolónia.

Εξάλλου, κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκαν και άλλες αποστολές τεχνικού χαρακτήρα στο πλαίσιο της εξέτασης ορισμένων υποψηφιοτήτων, μεταξύ των οποίων εκείνη της 14^{ης} Δεκεμβρίου 2001 για τα διαδημοτικά ολοκληρωμένα συστήματα για το νερό των περιφερειών Oeste, Simtejo και Simlis με την Águas de Portugal.

Οι αποστολές παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκαν από τη μονάδα Πορτογαλίας της ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι.

4.2. Αποστολές ελέγχου και συμπεράσματα

Το 2001, η Επιτροπή πραγματοποίησε έξι αποστολές ελέγχου στον τομέα του Ταμείου Συνοχής. Στόχος των ελέγχων αυτών ήταν να εξεταστεί το σύστημα διαχείρισης και ελέγχου το οποίο έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη στον τομέα του Ταμείου Συνοχής, καθώς και να ελεγχθεί ορισμένος αριθμός έργων.

4.2.1. Ελλάδα

Έλεγχος από τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής:

Κατά τη διάρκεια του 2001, η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής πραγματοποίησε μία αποστολή ελέγχου στην Ελλάδα, η οποία αφορούσε τον έλεγχο των συστημάτων του Ταμείου Συνοχής, καθώς και τον έλεγχο ενός μεγάλου έργου. Οι κυριότερες διαπιστώσεις που μπορούν να γίνουν αφορούν την πολύ σημαντική υπέρβαση δαπάνης για τις εργασίες. Αυτή η συμπληρωματική δαπάνη πραγματοποιήθηκε χωρίς να τηρηθεί η οδηγία για τις δημόσιες συμβάσεις, ιδίως στην περίπτωση ανάθεσης μη προβλεφθεισών εργασιών. Η κατάσταση αυτή οφείλεται γενικά σε έλλειψη προετοιμασίας των έργων που υποβάλλονται στην Επιτροπή.

4.2.2. Ισπανία

Έλεγχος από τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής:

Κατά τη διάρκεια του 2001, πραγματοποιήθηκαν τρεις αποστολές ελέγχου στην Ισπανία : μία στην κεντρική διοίκηση και δύο σε δύο αυτόνομες κοινότητες. Η κατάσταση στην Ισπανία παρουσιάζει ανομοιογένεια δεδομένου ότι η αποκεντρωμένη διοικητική οργάνωση αναθέτει μεγαλύτερες ευθύνες για τη διαχείριση και τον έλεγχο των έργων στις αυτόνομες κοινότητες. Ωστόσο, από τα πρώτα αποτελέσματα των ελέγχων προκύπτει ένα συστημικό πρόβλημα ανεπάρκειας του ελέγχου των συστημάτων και των έργων εκ μέρους των τοπικών αρχών. Για μια ομάδα έργων, φαίνεται, στο παρόν στάδιο, ότι δεν τηρήθηκε η νομοθεσία για τις δημόσιες συμβάσεις.

4.2.3. Ιρλανδία

Έλεγχος από τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής: Κατά τη διάρκεια του 2001, δεν πραγματοποιήθηκε καμία αποστολή ελέγχου στην Ιρλανδία.

4.2.4. Πορτογαλία

Έλεγχος από τη ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής:

Κατά τη διάρκεια του 2001, πραγματοποιήθηκαν στην Πορτογαλία δύο αποστολές ελέγχου με στόχο να ελεγχθούν τα συστήματα του Ταμείου Συνοχής στην Πορτογαλία, καθώς και να εξεταστούν τέσσερα συγκεκριμένα έργα. Μπόρεσε να διαπιστωθεί ανεπάρκεια των ελέγχων (απουσία ελέγχου 1^{ου} και 2^{ου} επιπέδου), καθώς και, μεταξύ άλλων, έλλειψη προσωπικού. Πρέπει επίσης να επισημανθεί η μη τήρηση της απόφασης του 1996 για τη δημοσιότητα όσον αφορά τα τέσσερα έργα του Ταμείου Συνοχής που ελέγχθηκαν.

Σε ένα έργο που απέφερε έσοδα, η εκτίμηση των εσόδων είχε γίνει κατά εξαιρετικά ανακριβή τρόπο με αποτέλεσμα τα πραγματικά έσοδα να είναι κατά πολύ υψηλότερα από τα έσοδα που ελήφθησαν υπόψη κατά την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην Επιτροπή.

4.2.5. Συμπεράσματα

Αν και η ελεγκτική εργασία που πραγματοποίησε η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής για το Ταμείο Συνοχής το 2001 ήταν περιορισμένη, μπορούν ωστόσο να υπογραμμιστούν ορισμένα θέματα που γεννούν ανησυχία, όπως η έλλειψη δημοσιότητας για την κοινοτική χρηματοδότηση (απόφαση του 1996), η ύπαρξη μη επιλέξιμων δαπανών, η εφαρμογή διαδικασιών διαγωνισμών οι οποίες δεν είναι πάντα ικανοποιητικές, η μη λήψη υπόψη των εσόδων, η ανεπαρκής προετοιμασία των έργων και η απουσία διαχωρισμού μεταξύ των λειτουργιών πληρωμών και ελέγχου.

Οι έλεγχοι οι οποίοι εγκαινιάστηκαν το 2001 συνεχίζονται πολύ εντατικότερα καθόλη τη διάρκεια του 2002. Θα αφορούν τη λεπτομερή εξέταση του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των τεσσάρων κρατών μελών τα οποία αφορά το Ταμείο Συνοχής, καθώς και τον έλεγχο σημαντικού αριθμού μεγάλων έργων του τομέα.

Το σχέδιο κανονισμού για τον καθορισμό των λεπτομερειών εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 1164/94 του Συμβουλίου όσον αφορά τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου, καθώς και τη διαδικασία εφαρμογής των χρηματοοικονομικών διορθώσεων σχετικά με το Ταμείο Συνοχής έχει οριστικοποιηθεί. Θα πρέπει να εγκριθεί από την Επιτροπή κατά το πρώτο εξάμηνο 2002.

4.3. Παρατυπίες και αναστολή της συνδρομής

Δυνάμει του άρθρου 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1831/94¹³ που αφορά τις παρατυπίες και την ανάκτηση των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών στο πλαίσιο της χρηματοδότησης του Ταμείου Συνοχής, καθώς και την οργάνωση συστήματος πληροφόρησης στον τομέα, τα κράτη μέλη δικαιούχοι υποχρεούνται να ανακοινώνουν στην Επιτροπή τις περιπτώσεις παρατυπιών που έχουν αποτελέσει αντικείμενο πρώτης διοικητικής ή δικαστικής διαπιστωτικής πράξης.

Για το 2001, ένα κράτος μέλος δικαιούχος, και συγκεκριμένα η Ελλάδα, διαβίβασε στην Επιτροπή τέσσερις περιπτώσεις παρατυπιών που αφορούσαν συνολικά

¹³ ΕΕ αριθ. 191 της 29.07.94

2.429.040 ευρώ. Επρόκειτο για περίπτωση πληρωμής δαπανών που δεν προεβλέποντο κατά την έγκριση των έργων, η οποία αποκαλύφθηκε στο πλαίσιο των ελέγχων που διενεργούν οι ελεγκτικές υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομικών. Στο πλαίσιο των ανακοινώσεων αυτών, η Επιτροπή πληροφορήθηκε ότι οι εθνικές αρχές έχουν λάβει τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση των οικονομικών συμφερόντων της Κοινότητας. Πράγματι, για τρεις από τις περιπτώσεις αυτές, έχουν κινηθεί διαδικασίες ανάκτησης των αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, ενώ για την 4^η, επιβλήθηκε στον ανάδοχο να διορθώσει τα ελαττώματα του έργου, πράγμα που έγινε ήδη.

Πρέπει να επισημανθεί ότι τα υπόλοιπα τρία κράτη μέλη δικαιούχοι ενημέρωσαν την Επιτροπή στο πλαίσιο του προαναφερθέντος κανονισμού ότι δεν διαπίστωσαν παρατυπίες κατά τη διάρκεια του υπό εξέταση έτους.

5. ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

5.1. Γενικά

Σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού, η Επιτροπή και τα κράτη μέλη δικαιούχοι προβαίνουν σε εκτίμηση και αξιολόγηση των έργων του Ταμείου Συνοχής, ούτως ώστε να εξασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα της κοινοτικής ενίσχυσης.

Κάθε αίτηση συνδρομής συνοδεύεται από εκ των προτέρων αξιολόγηση του έργου υποβαλλόμενη από το κράτος μέλος δικαιούχο, από την οποία πρέπει να προκύπτει ότι τα μεσοπρόθεσμα κοινωνικοοικονομικά οφέλη είναι ανάλογα με τους κινητοποιούμενους πόρους. Η Επιτροπή εξετάζει την εν λόγω αξιολόγηση ενδεχομένως με τη βοήθεια των εμπειρογνομόνων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων ή εξωτερικών συμβούλων. Στη βάση αυτή, εγκρίνει το έργο εφόσον θεωρεί ότι πληρούνται οι νόμιμες προϋποθέσεις και αποφασίζει το ύψος της κοινοτικής συγχρηματοδότησης.

Αφής στιγμής το έργο περάσει στη φάση της εκμετάλλευσης, η εκ των υστέρων αξιολόγηση την οποία διενεργεί η Επιτροπή επιτρέπει να αποτιμηθεί κατά πόσον οι αρχικώς προβλεφθέντες στόχοι επετεύχθησαν ή πρόκειται να επιτευχθούν, καθώς και ποιες είναι οι επιπτώσεις του έργου στο περιβάλλον.

5.2. Εξέταση και εκ των προτέρων εκτίμηση των έργων

Στο πλαίσιο της επικαιροποίησης του Οδηγού για την ανάλυση κόστους-ωφελειών των μεγάλων έργων, η Επιτροπή πραγματοποίησε το 2001 μια σημαντική εσωτερική εργασία με στόχο τη βελτίωση της συνεκτικότητας κατά την εκ των προτέρων οικονομική ανάλυση των διαφόρων έργων. Μελετήθηκε μεταξύ άλλων το ύψος του χρησιμοποιούμενου συντελεστή αναθεώρησης, οι λεπτομέρειες εφαρμογής της αρχής ο ρυπαίνων πληρώνει στην περίπτωση έργων διαχείρισης των υδάτων, η λήψη υπόψη κατά τον υπολογισμό της οικονομικής αποδοτικότητας του ιστορικού κόστους που προηγείται της υποβολής του έργου στην Επιτροπή και η ενδεχόμενη λογιστική απεικόνιση χρηματοπιστωτικών εξόδων. Τα αποτελέσματα της μελέτης αυτής θα πρέπει να υποβληθούν προς συζήτηση στα κράτη μέλη κατά τη διάρκεια του 2002.

5.3. Συνεργασία με την ΕΤΕ κατά την εξέταση των έργων

Δυνάμει σύμβασης πλαίσιο που υπέγραψαν τα δύο θεσμικά όργανα το 2000 και ισχύει έως τα τέλη του 2006, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει τεχνική βοήθεια από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων για την εκτίμηση έργων του Ταμείου Συνοχής, καθώς και μεγάλων έργων που λαμβάνουν στήριξη από το ΕΤΠΑ ή έργων χρηματοδοτούμενων από το ISPA. Επιπλέον, η Επιτροπή λαμβάνει συστηματικά από την ΕΤΕ κάθε χρήσιμη πληροφορία σχετικά με τα έργα που υποβάλλονται σε ένα από τα τρία αυτά ταμεία και στα οποία η ίδια η Τράπεζα έχει αποφασίσει να παράσχει συνδρομή.

Το 2001, η Επιτροπή παρήγγειλε περισσότερες από είκοσι αναλύσεις στην ΕΤΕ για έργα του Ταμείου Συνοχής που βρίσκονταν κατά πλειοψηφία στην Ισπανία και αφορούσαν κυρίως τον τομέα των μεταφορών. Με βάση τις εν λόγω πραγματογνωμοσύνες, η Επιτροπή ζήτησε από τα κράτη μέλη να τροποποιήσουν

ορισμένα έργα ή να εκπονήσουν συμπληρωματικές προκαταρκτικές μελέτες. Οι διαβουλεύσεις αυτές επέτρεψαν μεταξύ άλλων να περισταλούν οι διαστάσεις ορισμένων μεταφορικών έργων με στόχο να περιοριστεί έτσι το κόστος επένδυσης χωρίς να τεθεί σε κίνδυνο η υλοποίηση των στόχων και να προβλεφθούν ενδεχόμενες τεχνικές ή διοικητικές δυσχέρειες που συνδέονται ειδικά με την υλοποίηση των έργων εξυγίανσης.

5.4. Οικονομική και κοινωνική επίπτωση του Ταμείου στα κράτη μέλη και στην οικονομική και κοινωνική συνοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, συμπεριλαμβανομένης της επίπτωσης στην απασχόληση

Ο κανονισμός για την ίδρυση του Ταμείου Συνοχής επιβάλλει στην Επιτροπή να αποτιμά την επίπτωση των παρεμβάσεων του Ταμείου στην οικονομική και κοινωνική συνοχή, συμπεριλαμβανομένης της απασχόλησης, τόσο στο επίπεδο κάθε μεμονωμένου έργου όσο και στο επίπεδο της κοινοτικής ενίσχυσης στο σύνολό της.

Οι εργασίες επικαιροποίησης του Οδηγού για την ανάλυση κόστους-ωφελειών των μεγάλων έργων που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2001, θα επιτρέψουν να βελτιωθεί η εκτίμηση των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων στο επίπεδο κάθε έργου κατά τις εκ των προτέρων ή εκ των υστέρων αξιολογήσεις. Ο νέος Οδηγός, του οποίου η δημοσίευση αναμένεται την άνοιξη 2002, θα περιλαμβάνει πρακτικά παραδείγματα αναλύσεων κόστους-ωφελειών για έργα στον τομέα των μεταφορών ή του περιβάλλοντος. Τα παραδείγματα αυτά θα παρουσιάζουν τις απαιτήσεις της Επιτροπής όσον αφορά την ανάλυση των έργων που της υποβάλλονται. Χάρη στη μεγαλύτερη συνεκτικότητα των αναλύσεων, η εργασία αυτή θα διευκολύνει και τις εκτιμήσεις των αθροιστικών αποτελεσμάτων των κοινοτικών παρεμβάσεων.

5.5. Πρόγραμμα εκ των υστέρων αξιολόγησης

Το 1998, εγκαινιάστηκε πρόγραμμα εκ των υστέρων αξιολόγησης διάρκειας τριών ετών. Συνολικά, αξιολογήθηκαν εκατόν είκοσι έργα, εξήντα σε κάθε έναν από τους τομείς περιβάλλοντος και μεταφορών.

5.5.1. Περιβάλλον

Η υλοποίηση των έργων στον τομέα του περιβάλλοντος δεν γέννησε σοβαρές δυσκολίες, ενώ τα έργα επέτυχαν τους στόχους τους. Οι φάσεις σχεδίασης, κατασκευής και εκμετάλλευσης υπήρξαν εν γένει ικανοποιητικές, αν και ορισμένες εγκαταστάσεις αποχέτευσης χρειάστηκε να ενισχυθούν με συμπληρωματικές εργασίες ή η περίοδος δοκιμαστικής λειτουργίας ορισμένων έργων διαχείρισης απορριμμάτων επιμηκύνθηκε λόγω της απρόβλεπτα αρνητικής στάσης των χρηστών μπροστά στους περιορισμούς που επιβάλλει η χωριστή αποκομιδή.

Η περιβαλλοντική επίπτωση των έργων ήταν εξαιρετικά ικανοποιητική, ιδίως στην περίπτωση έργων εξυγίανσης των οποίων τα αποτελέσματα είναι άμεσα. Μέσω της βελτίωσης των βιοτικών συνθηκών και της δημιουργίας θέσεων εργασίας, τα έργα είχαν επίσης εξαιρετικά θετική κοινωνική επίπτωση η οποία μετράται και με την αύξηση της αξίας της γης ή την ανάπτυξη του τουρισμού και της οικονομίας στις περιοχές που εξυπηρετούν οι νέες υποδομές.

5.5.2. Μεταφορές

Αντιθέτως, στον τομέα των μεταφορών, η υλοποίηση των έργων προσέκρουσε σε πολυάριθμες δυσχέρειες που μεταφράστηκαν σε μικρή ή μεγάλη υπέρβαση του κόστους και παράταση των προθεσμιών αποπεράτωσης : κόστος απαλλοτριώσεων υψηλότερο από το προβλεπόμενο, αύξηση των τιμών κατά τη φάση κατασκευής, τροποποιήσεις του αρχικού σχεδίου, διοικητικά ή θεσμικά προβλήματα κλπ.

Αλλά η κοινωνικοοικονομική επίπτωση των έργων ήταν γενικά εξαιρετικά θετική και η υλοποίηση των πολιτικών στόχων οικονομικής και κοινωνικής σύγκλισης μεταξύ των περιφερειών ανώτερη από το αναμενόμενο. Η εξοικονόμηση χρόνου και η βελτίωση των συνθηκών ασφαλείας λόγω των νέων υποδομών είναι συχνά αξιοσημείωτες. Η αύξηση κυκλοφορίας στο διευρωπαϊκό δίκτυο υπερέβη κατά πολύ τις προβλέψεις. Χάρη στα έργα, βελτιώθηκε σαφώς η προσπελασιμότητα ορισμένων περιοχών της κοινοτικής επικράτειας, μειώθηκε η οικονομική απομόνωση των απόκεντρων περιφερειών, αμβλύθηκε η επίπτωση των συνόρων, ενώ μειώθηκαν σημαντικά τα φαινόμενα συμφόρησης στις αστικές περιοχές που εξοπλίστηκαν με τις νέες υποδομές. Η επίπτωση της υλοποίησης των έργων από άποψη δημιουργίας θέσεων εργασίας υπήρξε περιορισμένη. Τέλος, δόθηκε μεγάλη προσοχή στο περιβάλλον : οι φάκελοι παρουσίασης συνοδεύονταν από ανάλυση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ τέθηκαν σε εφαρμογή πολλά μέτρα για την αντιστάθμιση ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων των έργων.

6. ΔΙΟΡΓΑΝΙΚΟΣ ΔΙΑΛΟΓΟΣ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΟΤΗΤΑ

6.1. Υποβολή της ετήσιας έκθεσης 2000

6.1.1. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Στην έκθεσή του¹⁴, το Κοινοβούλιο εκφράζει ικανοποίηση για την ετήσια έκθεση, την οποία χαρακτηρίζει ουσιώδες εργαλείο εκτίμησης της δραστηριότητας του Ταμείου.

Επισημαίνει, εντούτοις, ότι η Επιτροπή δεν έμεινε πλήρως ικανοποιημένη από την ποιότητα των εκ των προτέρων αξιολογήσεων. Εξάλλου, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο υπογραμμίζει τον κατά τη γνώμη του εξαιρετικά περιορισμένο αριθμό ελέγχων που διενήργησε η Επιτροπή κατά το οικονομικό έτος 2000, ο οποίος είναι μικρότερος από ό,τι τα προηγούμενα έτη.

Οι έλεγχοι που εγκαινιάστηκαν το 2001 συνεχίζονται πολύ εντατικότερα καθόλη τη διάρκεια του 2002.

Το Κοινοβούλιο υπενθυμίζει επίσης ότι η Επιτροπή πρέπει να επιδιώκει με αυστηρότητα το σεβασμό των κανόνων διαφάνειας στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων.

6.2. Ενημέρωση των κρατών μελών

Στις 24 Οκτωβρίου 2001 πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες ενημερωτική συνάντηση με τα 15 κράτη μέλη.

Κατά τη συνάντηση αυτή, η Επιτροπή παρουσίασε την ετήσια έκθεση του Ταμείου Συνοχής για το 2000. Διένειμε επίσης το σχέδιο κανονισμού για τα συστήματα διαχείρισης και ελέγχου και τις δημοσιονομικές διορθώσεις που εφαρμόζονται στο Ταμείο Συνοχής. Ακολούθησε συζήτηση για ορισμένα άρθρα του εν λόγω σχεδίου κανονισμού.

6.3. Άλλες εκδηλώσεις

6.3.1. Ενημέρωση των κοινωνικών εταίρων

Στις 14 Μαρτίου 2001 πραγματοποιήθηκε συνάντηση με τους κοινωνικούς εταίρους, κατά την οποία παρουσιάστηκε απολογισμός της δραστηριότητας του Ταμείου Συνοχής κατά τη διάρκεια του 2000.

6.4. Μέτρα της Επιτροπής στον τομέα της δημοσιότητας και της πληροφόρησης

Το 2001, η Επιτροπή κατέβαλε ιδιαίτερη εκδοτική προσπάθεια αναδιαρθρώνοντας τις συλλογές φυλλαδίων που εκδίδει (ανθολόγια ανά χώρα, θεματικές ιστορίες επιτυχιών, φυλλάδια ανά τυπολογία εδάφους). Σε όλα τα νέα αυτά φυλλάδια υπογραμμίζονται παραδείγματα επιτυχημένων έργων που συγχρηματοδοτήθηκαν από το Ταμείο Συνοχής.

¹⁴ Έκθεση Turco

Η ετήσια έκθεση δημοσιεύθηκε σε εύχρηστο μορφότυπο, ενώ περίληψή της παρουσιάστηκε στη σειρά ενημερωτικών δελτίων Inforegio που εκδίδει η ΓΔ Περιφερειακής Πολιτικής.

Παράγεται ad hoc υλικό για συγκεκριμένες εκδηλώσεις, όπως ενημερωτικές συναντήσεις, συνδιασκέψεις και εκθέσεις (φορητό περίπτερο, παρουσίαση διαφανειών και γραφημάτων σχεδιασμένων με υπολογιστή, οπτικοακουστικό υλικό και έντυπα). Μέρος του εν λόγω ενημερωτικού υλικού είναι διαθέσιμο απευθείας μέσω της ιστοσελίδας Inforegio στον εξυπηρετητή europa της Επιτροπής.

Τέλος, η Επιτροπή διοργάνωσε συναντήσεις με τις ελληνικές και με τις πορτογαλικές αρχές για το θέμα της ενημέρωσης και της δημοσιότητας όσον αφορά την περιφερειακή πολιτική και τη συνοχή, κατά τη διάρκεια των οποίων εξετάστηκε και το θέμα της ενημέρωσης σχετικά με το Ταμείο Συνοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Κατάλογος των αποστολών παρακολούθησης και ποιότητας που πραγματοποιήθηκαν το 2001

Ελλάδα

- Μάρτιος: Σταθμός επεξεργασίας λυμάτων Κοζάνης.
- Μάρτιος Τεχνική συνάντηση για οδικά, σιδηροδρομικά και λιμενικά έργα.
- Απρίλιος: Τεχνική συνάντηση για τα περιβαλλοντικά έργα του Ταμείου Συνοχής που αφορούσε τις ζητηθείσες τροποποιήσεις.
- Μάιος: Συνεδρίαση της επιτροπής παρακολούθησης των έργων του Ταμείου Συνοχής.
- Μάιος: Συνάντηση στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας με θέμα οδικά και σιδηροδρομικά έργα.
- Ιούνιος: Εγκαίνια έργου του Ταμείου Συνοχής στην Αθήνα και εκπαιδευτικό σεμινάριο για τα έργα του Ταμείου Συνοχής.
- Ιούλιος: Συνάντηση με θέμα τα έργα του Ταμείου Συνοχής στο Υπουργείο Περιβάλλοντος.
- Οκτώβριος: Συνάντηση με θέμα τα έργα του Ταμείου Συνοχής στην περιφέρεια της Ηπείρου.

Ισπανία

Οι αποστολές παρακολούθησης που πραγματοποιήθηκαν ανά γεωγραφική ενότητα είναι οι εξής :

- Ιανουάριος: « Έργο TYT. Μαδρίτη-Βαρκελώνη-Γαλλικά σύνορα ». Επίσκεψη με εκπροσώπους της ETE στο πλαίσιο της επικαιροποίησης της έκθεσης αξιολόγησης.
- Ιούλιος: Βαρκελώνη. Έργο 2000.ES.16.CPE.061. « Recuperación ambiental del tramo final del río Besos. 2ª fase ». Επίσκεψη επιτόπου στο πλαίσιο της εξέτασης του έργου, ενόψει της λήψης πληροφοριών από τις αρμόδιες για το έργο αρχές όσον αφορά τον επιδιωκόμενο περιβαλλοντικό στόχο.

Ιρλανδία

25-27 Μαρτίου - Δουβλίνο

Έργο αριθ. 96/07/61/011 – Δημοσιότητα και Ενημέρωση: Η Επιτροπή ενημερώθηκε για την πρόοδο που σημειώνεται και τους λόγους παράτασης της προθεσμίας αποπεράτωσης του έργου. Η Επιτροπή αξιολόγησε την έκταση στην οποία το έργο

είχε μετρήσιμη επίπτωση πέραν της συμμόρφωσης προς την απόφαση 96/455/EK της Επιτροπής της 25^{ης} Ιουνίου 1996.

Έργο των Τριών Ποταμών: αριθ. 94/07/61/014 (Σχέδιο Διαχείρισης της Ποιότητας των Υδάτων της Λεκάνης Απορροής του ποταμού Suir), αριθ. 95/07/61/001 (Σχέδιο Προστασίας της Λεκάνης Απορροής του ποταμού Boyne), αριθ. 94/07/61/015 (Σχέδιο Λεκάνης Απορροής του ποταμού Liffey): Η Επιτροπή ζήτησε να πληροφορηθεί την αιτιολογία της ένταξης στοιχείων των τριών αποφάσεων στο έργο Παρακολούθησης και Διαχείρισης Λεκανών Απορροής και ζήτησε πλήρεις και διαφανείς οικονομικούς λογαριασμούς για τα στοιχεία κάθε έργου.

Έργο αριθ. 95/07/61/013 – Υδροδότηση Δουβλίνου III: Σκοπός της επίσκεψης ήταν να εξακριβωθεί η πρόοδος που σημειώθηκε σε σχεδιαστικά στοιχεία του έργου τα οποία απαιτούσαν παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης (ταμειυτήρες Stillorgan), καθώς και ότι πραγματοποιήθηκαν οι τροποποιήσεις του έργου που απαιτούσε η απόφαση ενίσχυσης από το ΤΣ (Dun Laoghaire/ Killiney).

Έργο αριθ. 96/07/61/001 – Διατήρηση Υδάτων Δουβλίνου: Σκοπός της επίσκεψης ήταν να εξακριβωθεί η ολοκλήρωση της στρατηγικής διατήρησης των υδάτων στο Δουβλίνο και να επικυρωθεί η ανάγκη παράτασης της προθεσμίας ολοκλήρωσης καθώς και ότι ολοκληρώνεται ο απαιτούμενος όγκος εργασιών ούτως ώστε να πληρούται η φυσική περιγραφή της απόφασης χρηματοδότησης.

Έργο αριθ. 99/07/61/003 – Επεξεργασία Λυμάτων Περιφέρειας Δουβλίνου (Μονάδα Επεξεργασίας) Στάδιο V: Σκοπός της επίσκεψης ήταν να εξακριβωθεί η φυσική πρόοδος της κατασκευής των εγκαταστάσεων επεξεργασίας στο Ringsend του Δουβλίνου. Η επίσκεψη στο σταθμό επεξεργασίας περιελάμβανε σύντομη περιγραφή του έργου στο γραφείο του εργοταξίου και περιήγηση των εκτεταμένων εκτελουμένων εργασιών. Ο Οργανισμός προμήθευσε πρόσφατο υλικό ενημέρωσης/δημοσιότητας και φωτογραφίες του έργου.

Έργο αριθ. 98/07/61/004 – Επεξεργασία Λυμάτων Περιφέρειας Δουβλίνου (Υποθαλάσσιος Αγωγός Δουβλίνου). Η επίσκεψη, η οποία αποτελούσε επίσης μέρος περιήγησης στο εργοτάξιο του Ringsend, περιελάμβανε σύντομη περιήγηση του εργοταξίου κατασκευής του αγωγού στο Ringsend και επιθεώρηση των διαφημιστικών πινακίδων που έχουν τοποθετηθεί στο χώρο φυσικής διατήρησης και κατά μήκος της παραλίας που έχει περιφραχθεί κατά μήκος του ορύγματος του αγωγού.

Έργο αριθ. 99/07/65/002 – Σταθμός Heuston και ανάπτυξη νοτιοδυτικού σιδηροδρομικού άξονα: Σκοπός της επίσκεψης ήταν να γίνει μια πρώτη επιθεώρηση του πρόσφατα εγκριθέντος έργου Σταθμού Heuston και ανάπτυξης νοτιοδυτικού σιδηροδρομικού άξονα.

17 Μαΐου - Δουβλίνο

Έργο αριθ. 96/07/65/010 – Αυτοκινητόδρομος Southern Cross M50: Σκοπός της επίσκεψης ήταν να εξακριβωθεί η πρόοδος που σημειώθηκε όσον αφορά την αποπεράτωση ενόψει της παράδοσης στην κυκλοφορία το καλοκαίρι 2001 και οι μέχρι σήμερα ρυθμίσεις όσον αφορά την ενημέρωση και τη δημοσιότητα.

Πορτογαλία

Αποστολές παρακολούθησης

– 4 Μαΐου - Setúbal

Έργο αριθ. 97.10.61.018 – Σύστημα εξυγίανσης του Setubal, συμπεριλαμβανομένων των συλλεκτήρων και Σταθμός επεξεργασίας λυμάτων

– 5 και 6 Ιουνίου - Vila Nova de Gaia, Esposende και Vila do Conde

Έργο αριθ. 94/10/61/010-011; 97/10/61/004 – Σύστημα εξυγίανσης του Vila Nova de Gaia και σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων.

Έργο αριθ. 95/10/61/015 – Σύστημα εξυγίανσης του Esposende και σταθμοί επεξεργασίας λυμάτων

Έργο αριθ. 96/10/61/019 – Νότιος συλλεκτήρας Vila do Conde.

– 26/11/2001 – Madeira (Funchal)

Έργο n° 2001/PT/16C/PE/002 – Βελτιστοποιημένη διαχείριση των υδάτων στο αρχιπέλαγος της Μαδέρας

– 22/6/2001 – Μαδέρα (Funchal)

Έργα αριθ. 96/10/61/007 και 2000/PT/16/C/PE/002 – 1 η και 2 η φάση της Μονάδας Επεξεργασίας Αποβλήτων του αρχιπελάγους της Μαδέρας.